

# ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 8<sup>ΟΥ</sup>  
ΑΡ. 373





# ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡ. 425.915.011.—

43 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΙΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΙΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ

ΠΟΛΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΚΑΤΑΞΕΣΕΙΣ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ

ΑΝΑΤΟΛΗ



Διατηρείτε  
τὸ νοικοκυριό  
σας με  
ΜΠΡΑΣΣΟ

## Brasso

ΡΕΥΣΤΟ ΒΕΡΝΙΚΙ ΜΕΤΑΛΛΩΝ



BAYER

..... Μόλις πήρα τὰ πρώτα  
Δισκία-ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

Διευκόλυνσε τὸ κρουστικό μου καὶ ἤδη τὴν  
ἐπομένην ἡμέραν εἰς ὅσον νὰ κυτῶ τὴν  
δουλειά μου. Ἀπὸ τότε τὰ Δισκία-Ασπι-  
ρίνης δὲν λείπουν ἀπὸ τὸ σπιτί μου.

Ἔτσι κρίνουν!

Ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς πόνους σας.

### ΔΙΣΚΙΑ-ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

ἀλλὰ μόνον τὰ γνήσια στὴν συσκευασία «Bayer»  
μέ τὴν κυνόλευκον ταινίαν.  
Προσέχετε τὰς ἀπομυμήσεις!

## Η ΑΛΗΘΗΣ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΤΗΝ ΚΑΛΩΝ

Ὅλοι αἱ γυναῖκες ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ παρα-  
μένουν νέαι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, δυσ-  
τυχῶς ὅμως πολλὰ δὲν δύνανται νὰ ἀφιερῶσιν  
τὸν πολὺτιμον καιρὸν τῶν διὰ τὴν περιποίησιν τοῦ  
ἀπαιτεῖ τὸ πρόσωπον. Ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους τί  
πρέπει νὰ γίνη διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν προσβολὴν  
τοῦ χρόνου; Ἐρωτώμενος ἐπὶ τοῦ ζητήματος  
τούτου, ὁ πασίγνωστος Ε. Νικολαΐδης, βεβαιώνει  
ὅτι μόνον ἡ χρῆσις ἐλαφροῦς Κρέμας ἡμέραν  
καὶ βράδυ ἀποφεύγει τὰς ρυτίδας καὶ τὰς  
ἐξαφανίζει, ἐὰν ἡ ἐπαλείψις γίνεται τα-  
κτικῶς.

Αἱ Κρέμας ΣΙΑΜΟΥΑΖ διὰ τὴν  
ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἔχουν  
τὰς ὡς ἄνω ιδιότητας καὶ  
ἐπὶ πλέον ἀφίνουν νὰ  
διερχῶνται ὁ δὲ δὲ  
ἀπαραίτητος διὰ  
τὴν ζωὴν τῶν  
μορφῶν τῆς  
ἐπιδερμί-  
δος.



Ἡ Ποῦδρα ΣΙΑΜΟΥΑΖ διὰ τὴν  
πρὶν καὶ ἔχουσα τὴν  
παραμένει ἐπὶ τοῦ προσώ-  
που τελειώματα αὐτῆς τὴν  
τὴν διατήρησιν τῆς καλλονῆς.  
Τὰς Κρέμας ΣΙΑΜΟΥΑΖ μετατρέ-  
ν γάλα καλλιτέχνιδες Mistinguett, Sma-  
tel, Blanche καὶ οἱ μεγαλύτεραι ἀστέρες  
Lily Damita, Clara Bow καὶ Hug. B.  
Κρέμας καὶ Ποῦδρα ΣΙΑΜΟΥΑΖ ἔχουν  
Φαρμακεία, Ἑμπορικὰ Καταστήματα καὶ  
«Νικολαΐδης» Ἐργοῦ 1, Ἐξαγγελιστῆς 1.  
Ἀντιπροσώπων καὶ Παρακαταθήκη: Ε. Νικολαΐδης  
Μητροπόλεως 42.  
Εἰς τὰς ἐπαρχίας ζητήσατε τὰ εἰδη Σια-  
μοὺαζ, Ἑμπορικὰ Καταστήματα καὶ ἑν-  
δοκοί, εἰς ὅς δὲν εὐρίσκονται τὰ εἰδη Σια-  
μοὺαζ, ταῦτα παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου καὶ ἐν-  
δοκαφρομένου.



ΠΟΔΗΛΑΤΑ Ἀγγλικά ἐκτάκτου  
ρεότῃτος καὶ ὥραιας ἐμφανίσεως  
δόσεις.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΑ, ἀθλητικὰ ὄργανα,  
νέλλες, πανταλονάκια, παπούτσια καὶ  
εἶδους δι' ἀθλητισμόν.

ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΕΣ RALEGH καὶ INDA

### Σ. Κ. ΣΥΜΕΩΝΟΓΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 1

ΑΘΗΝΑΙ

Ὅσοι διαβάζετε στὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»  
τὸ «ΓΥΙΟ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ»

ὅσοι νοητεύσατε ἀπ' αὐτὸν καὶ περιμένετε μὲ ἀνυπομονή  
συνεχίαν του, μὴν ξεχνάτε ὅτι ὑπάρχει καὶ

Ὁ «ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ»

τὸ ἄλλο περίφημο μυθιστόρημα τοῦ ΜΗΡΑΝ ΣΤΕΦΑΝΟΥ  
τὸ ἐποῖο, δημοσιευθὲν πρὸ ἑξαετίας στὸ «Μπουκέτο», ἐξέ-  
καστο καὶ τὸ ὅποῖο ἐξεδόθη καὶ σὲ χειροτὸ βιβλίο.

Τὸ βιβλίο τοῦ «ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ» βρίσκεται  
Γραφεῖα μας καὶ πωλεῖται δραχ. 30.

11 Μαΐου 1934

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

481



Η ΠΛΗΜΜΥΡΑ (Πίναξ τοῦ Ζ. Ε. Μιλλαι)

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

## ΤΟ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

ΤΟΥ ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΝΤ

Στὸ πρὸν μέρος τῆς πολιτείας, ἐπάνω σὲ μιὰ μεγάλη στήλη,  
ἦταν σκεπτόμενο ἓνα ἄγαλμα, τὸ ἄγαλμα τοῦ Εὐτυχομένου Βασιλόπου-  
λου, καθὼς τὸ λέγαν.

Ἦσαν σκεπασμένο ὀλίγον μετ' χρυσοφύλλα, στὴ θέσιν τῶν ματιῶν  
τοῦ εἶχε δυὸ λαμπρὰ ζαφείρια καὶ ἓνα κόκκινο ροζακί. Ἐλαμπε στὴ  
λαβὴ τοῦ σταθμοῦ του.

Ὅλοι οὗτοι περνοῦσαν ἀπὸ μπροστὰ του, στέκονταν καὶ τὸ ἐθαύ-  
μαζαν.

— Ἐννε ὥραιος σὺν ἀνευδιέτης! ἔλεγε ἓνας  
δημοτικὸς σύμβουλος, ποὺ ἔκανε καὶ τὸν τεχνο-  
κρίτη.

— Δὲν χρησιμεύει ὅμως σὲ τίποτε, πρόσθεσε ἄ-  
λλος, ἀπὸ φόβου μήπως νομίσουν πὼς δὲν ἦταν  
ἀνθρώπος πρακτικὸς.

— Γιατί δὲν μοιάζεις μὲ τὸ Εὐτυχομένο Βασι-  
λόπουλο; ἔλεγε μιὰ μάνα στὸ παιδί της ποὺ τῆς  
ἐξήρπασε μὲ κλάματα τὸ φεγγάρι. Τὸ Εὐτυχομένο  
Βασιλόπουλο οὔτε κλαίει, οὔτε ζητάει ποτέ του τί-  
ποτε...

— Πάλι καλά ποὺ βρίσκεται στὸν κόσμον καὶ  
ἓνας εὐτυχομένος! μονολογοῦσε κάποιος ἀπογοη-  
τευμένος, καθὼς κοιτάζε τὸ ὥραιο ἐκείνο ἄγαλμα.

— Σὺν ἄγγελος μακάρι! εἶπαν τὰ μαζὰ τοῦ  
ἀπογοητευμένου ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ κεῖ.

— Ποὺ τοὺς ἔφερτε τοὺς ἄγγελους, πότε τοὺς  
εἶδατε; παρατήρησε μ' ἐπιτηδὴς ὁ καθηγητὴς τῶν  
μαθηματικῶν.

\*\*\*  
Ἐνα βράδυ πετοῦσε πάνω ἀπὸ τὴν πολιτεία  
ἓνα χελιδόνι.

Τ' ἄλλα χελιδόνια εἶχαν φύγει ἀπὸ καιρὸ γιὰ  
τὴν Αἴγυπτον, αὐτὸ ὅμως ἔμεινε καὶ γιατί εἶχε ἄ-  
γαστρον ἓνα καλὸν.

Τὸ εἶχε ἀναμύσει τὴν ἀνοιξὶ καὶ τοῦ εἶπε:  
— Μαρὸν νὰ σ' ἀγαπήσω!...

Τὸ καλὸν ἔκαμε μιὰ βαθεῖα ὑποχώρησιν καὶ τὸ χελιδόνι πετοῦσε  
ταχέως τοῦ ὅλο το καλοκαίρι.

— Τί ἀστεῖο ν' ἀγατῇ ἓνα καλὸν, ἓνα ὑπόχρον τόσο πολλὰ!

ἔλεγαν τ' ἄλλα χελιδόνια.

Κι' ὅσοι, σὺν ἡδὴ τὸ φθινόπωρον, φέγγανε μακριὰ.

Τότε τὸ χελιδόνι ἔμεινε μόνον τοῦ καὶ ἄρχισε νὰ βαρύνεται τὸ καλὸν  
ποὺ ἔμεινε πάντα ἀπληρὸ καὶ ἔκανε ὅλ' ἕνα ὑποχώρησιν.

— Θέλεις νάρθης μαζί μου; τὸν εἶπε στὸ τέλος τὸ χελιδόνι.

Τὸ καλὸν ὑποχώρησιν ἔκανε.

— Μὲ χοροῦδους; πρόσθεσε τὸ χελιδόνι.

— Ἐ, λοιπὸν ἐγὼ φεύγω γιὰ τὴν Πρωσιάν. ἔχει  
νέαν...

Καὶ πέταξε.

Ὅλη τὴν ἡμέρα πετοῦσε καὶ κατὰ τὴν νύκτα  
ἔφτασε στὴν πολιτείαν.

— Ποῦ θὰ γυρίσω τώρα; ἀναρωτήθηκε.

Ἐίδε τότε τὸ ἄγαλμα καὶ εἶπε:

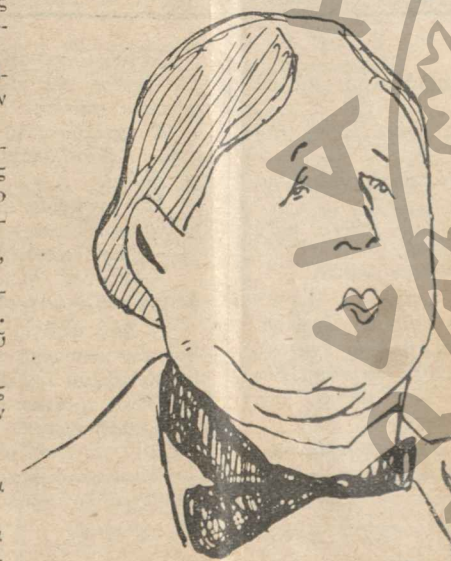
— Ἐκεῖ θὰ γυρίσω. ἔλεγε μιὰ τοποθεσία ποὺ  
ὥραία καὶ εὐάρεστη...

Κατέβηκε λοιπὸν ἀνάμεσα στὰ πόδια τοῦ ἄ-  
γαλματος καὶ καθῆκε.

Τί ὥραία! ἔλεγε κορεσθέντα ἀπὸ ἀλγυ-  
σιν, εἶπε τὸ χελιδόνι καὶ ἐτοιμασθῆκε νὰ κοιμηθῇ.

Ἀλλὰ μιὰ γονιὰ σταλαμιατὴ ἐπεσε ἐκείνη  
τὴ στιγμή στὸ κεφάλι του.

Περίεργο! εἶπε τὸ χελιδόνι. Κι' ὅμως δὲν  
βρέχει...



Ὁ Ὁσκάρ Οὐάιλντ  
(Σκίτσον Ἀγγλικῆς ἐφημερίδος)











## Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

## Ο ΚΛΕΦΤΗΣ

ΤΗΣ ΦΙΟΡΙΤΑ



**ΠΡΟΣΩΠΑ :**  
Ο ΚΛΕΦΤΗΣ, 45 ετών, με μαλλιά λίγο μακρύτερα  
και γένεια.  
ΕΝΑ ΠΑΙΔΑΚΙ.

(Σ' ένα μέτρια επιπλωμένο δωμάτιο, που συγκοινωνεί μ' ένα άλλο. Το παιδάκι κάθεται σιμά στην πόρτα, σε μία πολυθρόνα, μισοκοιμημένο. Έξαφνα μπαίνει μέσα ο κλέφτης, πατώντας πολύ ελαφρά.)

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Δεν βλέπω πολλά πράγματα δω μέσα... Ίσως δεν έκανα καλά νάρθω... Απ' έξω το σπίτι μοιάζει πιο πλούσιο, ωστόσο... Τέλος πάντων... Κάτι θα βρω να πάρω... (Βλέπει έξαφνα το παιδάκι.) Α... Ένα παιδάκι... Κ' εγώ νόμιζα ότι δεν είχε κανέναν εδώ. Μά δεν βαρύνεται... Ένα παιδάκι δεν είναι για να το φροντίζει κανείς... Αν φωνάξει όμως...;

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ. (βλέποντάς τον έξαφνα).—Ω, κύριε... Ποιός είστε...; Από πού ήρθατε...; Μήπως είστε ο γιατρός;

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Ο γιατρός;

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Ναι. Η μαμά είναι άρρωστη και περιμένουμε το γιατρό.

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ. (σιγά).—Διάβολο... Πρέπει να κάνω όσο μπορώ γρήγορα.

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Κύριε... Αν είστε ο γιατρός, σας παρακαλώ μη την ξυνητήσετε ακόμη τη μαμά μου. Η καίμενη είναι πολύ άρρωστη! Πονεί πολύ, πάρα πολύ. Τώρα μόλις κοιμήθηκε λίγο...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Καλά, καλά. Δεν θα την ξυνητήσω τη μαμά σου. Μά δε μου λέει... Ποιός πήγε να φωνάξει το γιατρό;

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Πήγε ο μπαμπάς. Μά δεν είστε εσείς ο γιατρός; Τότε ποιός είστε; Φοβάμαι... Μά όχι... Φαίνεται τόσο καλός... Μοιάζετε με τον 'Αι-Γιάννη. Η μαμά έχει την εικόνα του επάνω από το κρεβάτι της. Γιατί το μπαμπά τον λένε Ζάν. Καταλαβαίνετε; Ο 'Αι-Γιάννης είναι ο καλός άγιος, που φυλάει το μπαμπά.

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Πού ξέρεις, μικρό μου... Μπορεί να είναι κι' ο 'Αι-Γιάννης.

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Τότε, σας παρακαλώ, κάνετε καλά τη μαμά μου...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Για να την κάνω καλά, πρέπει να μου δώσετε κάτι πολύ δωροφόρο.

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Έχω πολλά δωροφόρα πράγματα, μά ο μπαμπάς τα πούλησε όλα. Γιατί ο μπαμπάς είναι πολύ καλός. Και είναι πάντα χαλασμένος και δεν μπορεί να δουλέψει. Κι' η μαμά δλο κλαίει και είναι άρρωστη, τόσο άρρωστη...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Λοιπόν, τι θα μου δώσετε για να κάνω καλά τη μαμά σου; Δεν μπορείς να μου φέρεις τα κοσμήματά της, τώρα που κοιμάται, χωρίς να το καταλάβει; Αν δε μου τα φέρεις θάμπω εγώ να τα πάρω... Είμαι άγιος και ξέρω που είναι κρυμμένα όλα τα πράγματα.

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Σιγά-σιγά, σας παρακαλώ... Να μη ξυνητή η μαμά. Μη φωνάξετε δυνατά... Κι' ο μπαμπάς δεν ήθελε ακόμα. Δεν θα πήγε να φωνάξει το γιατρό, φαίνεται. Θα πήγε πάλι να πη...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Λοιπόν, λέγε γρήγορα. Πού είναι τα κοσμήματά της μαμάς σου;

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Τα κοσμήματά της μαμάς μου; Αχ, κύριε 'Αι-Γιάννη, της τα έχει πάρει όλα ο μπαμπάς. Δεν έχει πια κανένα κοσμημα ή καίμενη ή μαμά μου... Προχτές ο μπαμπάς πήρε κι' αυτή τη βέρα της απ' το χέρι της... Κι' η μαμά έκλαιγε... Δεν μπορείτε να φανταστείτε πως έκλαιγε... Της είχε κοπεί η ανατομή... Έγώ έπεσα τότε στην άγκυρα της τρομαγμένης... Ο μπαμπάς θυμωσε... 'Ηθελε να με χτυπήσει... Μά η χονσή μου μαμά με προσφύλαξε...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Α, τον παληάνθρωπο τον μπαμπά σου... Δεν άφησε τίποτα για μένα! Και τώρα, για πές μου... Τι άλλα όραιο πράγματα έχεις;

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Η μαμά είχε κάτι όραιο μεταξωτά ρούχα, κόκκινα και χρυσά. Ήσαν κόκκινα με χρυσά κεντήματα. Μά κι' αυτά τα πούλησαν. Γιατί δεν είχαμε χρήματα να πάρουμε ούτε ψωμί, προχτές...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Όποτε έχετε τώρα χρήματα; ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Χτες και σήμερα είχαμε γάλα και ψωμί. Αλλά η μαμά έλεγε ότι αύριο δε θα έχουμε πια. Γιατί ο μπαμπάς ξόδευε τα περισσότερα χρήματά του γρήγορα. Μας είπε ότι χωστόδες στον ταβερνάρη. Πήρε κι' ένα γιατρικό για τη μαμά πολύ ακριβό, καθώς έλεγε. Μά

η μαμά έλεγε ότι το γιατρικό δεν ήταν ακριβό.

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Α, τον παληάνθρωπο... Τον παληάνθρωπο...

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Και τώρα, τι να σας δώσω, κύριε 'Αι-Γιάννη; Θέλετε να σας δώσω ένα όραιο σπαθί, που μου έχει χαρίσει η μαμά την Πρωτοχρονιά; Αλλά είναι το όραιοτερο πράγμα που έχω. Μά όχι, ξέχασα... Έχω κι' ένα πράσινο τσάι. Δεν ξέρω αν το θέλετε αυτό, γιατί είναι λίγο χαλασμένο. Μου φαίνεται ότι θα προτιμήσετε το σπαθί μου. Μόνο, σας παρακαλώ, να κάνετε καλά τη μητερούλα μου. Είναι πολύ καλή και μ' αγαπά πολύ.

Αχ, δε θέλω να πεθάνει η μητερούλα μου... (Κλαίει.)

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ. (τά δάκρυα του παιδιού τον κάνουν να γίνη τερπερός και πονετικός).—Μην κλαίς, χονσό μου, μην κλαίς... Η μαμά σου θα γίνη καλά, και χωρίς να πάρω το σπαθί σου.

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Αχ, είστε πολύ καλός! 'Εγώ, όταν μεγαλώσω, θα σας δώσω ένα μεγάλο, ένα αληθινό χρυσό σπαθί.

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ. (σκαλίζοντας τις τσέπες του).—Για να δω, τι έχω εδω μέσα; Α, είναι αρκετά... Πενήντα, εκατό, εκατόν πενήντα, διακόσια, τριακόσια, τετρακόσια πενήντα πέντε φράγκα ακριβώς. Θα τα δώσω λοιπόν όλα. Μπορώ να τα κερδίσω όλα πάλι εύκολα.

(Δίνει τα χρήματα στο μικρό). Πάρε τα, μικρό μου. Πάρε τα να τα δώσεις της μαμάς σου. Θέλω να της γάλα και βούτυρο κι' αυτίο και μεθαύριο και πολλές μέρες...

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—Ω, κύριε 'Αι-Γιάννη... Τις πολλά χρήματα... Πώς θα χαρή η καίμενη μου η μαμά...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ. Θά της πής της μαμάς σου ότι τις τα στέλνει ο 'Αι-Γιάννης τα χρήματα αυτά και πως δε θέλω να τα δώσω στο μπαμπά σου. Θά πάρει μ' αυτό μόνο τρώφιμα και γιατρικά. Αλλιώς να της πής ότι τη θυμώση πολύ ο 'Αι-Γιάννης.

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ. (παίρνοντας το χέρι του Κλέφτη για να το φιλήσει).—Εύχαριστώ, ευχαριστώ, καλέ μου 'Αι-Γιάννη...

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.—Καλή νύχτα, χονσό μου. (Σιγά) Πώς θα μπορούσα πια να κλέψω εγώ μ' αυτό το χονσό που μου το φίλησε ένα αγγελούδι... (Φεύγει σιγά γά, με σκυμμένο το κεφάλι, δακρυμένος.)

ΦΙΟΡΙΤΑ

## ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

## ΠΩΣ ΝΑ ΝΤΥΝΕΣΘΕ...

Ο σοφός γιατρός Μοντεγκάτο σ' ένα έργο του, βρει τις ακόλουθες συμβουλές για τον τρόπο του ντύματος:

—Αν κερδίζεις εκατό δραχμές την ημέρα, ξόδεψέ τας ογδόντα για τη συντήρησή σου και τις είκοσι για το ντύσιμό σου.

—Αν αφιερώνεις πενήντα δραχμές στον καλλωπισμό σου, ξόδεψε τις σαράντα για τα απαραίτητα και μόνο τις δέκα για τα εξωτερικά ρούχα σου.

—Καλύτερα να ντύνεσαι μέτρια όλη τη βδομάδα, παρά να παριστάσαι κομψοτέτακτος μόνο την Κυριακή.

—Τα καθαρά ρούχα ωφελούν τον άνθρωπο και στην υγεία και στην αξιοπρέπεια.

—Τα ρούχα είναι σαν δεύτερο δέρμα. 'Οφείλεις λοιπόν να φροντίζεις γι' αυτά όπως και για το δέρμα σου.

—Αν είσαι εργάτης, πρέπει να νάχεις άλλη ενδυμασία για τη γασία και άλλη για το σπίτι σου.

—Πριν παραγγείλεις καινούργια ρούχα, να επισκεφθής το παλιό και να ρωτήσεις το στομάχι των παιδιών σου.

—Προτιμότερο νάχει το φόρεμά σου εκατό μαλαλάματα παρά με κηλίδα.

—Αν ντύνεσαι καλύτερα από όσο σου επιτρέπουν τα οικονομικά σου, αυτό θα σε οδηγήσει στην κακία και στο έγκλημα.

—Είπε άνοητος να ακολουθήσει τη μόδα σαν σκλάβος της, αλλά και τρέλλα να μην την ακολουθήσει καθόλου.

—Καλύτερα να φοράς ρούχα απλά και καθαρά παρά ρούχα που φόρεσε προχώρα αλλος.

—Η γυναίκα πρέπει να καλλωπίζεται, εδω τρας άλλως να ντύνεται.

—Κάθε μόδα που έμποδίζει το σώμα να κινείται ελεύθερα, είναι εχθρά της υγείας και της γασίας.



ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.—'Η χονσή μου μαμά με προσφύλαζε...



## ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΜΠΛΟΥΜ

## Η ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ ΤΗΣ... ΓΑΤΑΣ

Η γάτας και οι συγγραφείς. Η γάτα του Μπαριέρ. «Πώς την έπαθα. Άγαπούσα τις γάτες, αλλά ήμουν... βλάκας!...» Η γάτα του Σκριμπ... αστερής κριτικής!... Πώς μωτζούρωνε τα άνθητα γραφίματα του κυρίου της. Μία γάτα... πιανίστρια, που δεν θέλει ωστόσο να της κλέβουν την εργασία της. Γάτες και σκύλοι. Η γάτα του έμπόρου έμ-πρελλών, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο γνωστός Γάλλος συγγραφέας Έρνέστος Μπλούμ, αισθανότανε έρωτική αγάπη για τις γάτες. Σ' ένα από τα ωραιότερα βιβλία του, το «Ημερολόγιο ενός όπερετογράφου», διηγείται μερικά χαρακτηριστικά ανέκδοτα από το βίο και τις συνήθειες των συμπαιδικιών απόν τετραπόδων. Καλύτερα όμως είναι ν' αφήσουμε τον ίδιο να μας διηγήσει, με το εύρηστο ύφος του, τις αναμνήσεις του:

Και άλλος μεγάλος άνδρας, εκτός από... μένα, γράφει, αγαπούσε τις γάτες. Ο Βίκτωρ Ουγκώ, όταν έβλεπε γάτα, έκανε σαν να μην είδε τίποτα από τη χαρά του και ο Θεόφιλος Γκοτιέ δεν μπορούσε να γράφει, αν δεν είχε δυο-τρείς γάτες μπροστά στο γραφείο του. Τις γάτες έλατρευε επίσης και ο μεγάλος λιμπρετίστας Θεόδωρος Μπαριέρ. Θυμάμαι ότι μία μέρα που πήγα να τον βρω σπίτι του, για να τον παρακαλέσω να δεχτεί να συνεργαστούμε μαζί, αντίκρισα στη σαλόνι του πενήντη όραιοτατες γάτες. Άρχισα να παίζω μαζί τους, κι όταν ο Μπαριέρ με είδε εν τω μέσω των αγαπημένων του ζώων, εύχαριστήθηκε τόσο, ώστε μου είπε:

—Αγαπάτε τις γάτες, κύριε Μπλούμ;

—Τρέλλα! Τόσο άποκριθκα.

—Πολύ καλόν σπριμ! Θά γράφατε αναμνηστικές ξένητα πράγματα. Πέστε μου τώρα την ύλη που έργο σας, να ιδούμε τι μπορούμε να κάνουμε μαζί, αν συνεργαστούμε.

Μά ενώ προχωρούσα στην αφήγησή μου, το πρόσωπο του Μπαριέρ άρχισε να σκυθρωπάει. Και, σε μία στιγμή, τον άκουσα να μου λέει, με την ελκυστική του τον χαλαρήσει πάντοτε:

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

—Περίργο! Πώς είναι δυνατόν ένας άνθρωπος που αγαπά τις γάτες, να γράφει τέτοιες βλακείες...

Μα είχα διηγηθεί —συνεχίζει ο Έρνέστος Μπλούμ— ότι ο μεγάλος δραματικός Σκριμπ είχε μία γάτα, που την λάτρευε κυριολεκτικά. Η γάτα αυτή, όπως των άλλων προσόντων της, είχε και φιλέτα...

να να παραδεχτώ για πιθανή τη θεωρία αυτή.

Μία από τις πολλές γάτες που είχα, ήταν... πιανίστρια!...

Περιοδούσε όλη τη μέρα της ξαπλωμένη στο πάνο και μόλις άνοιγαν το σκέπασμα του κλαβί, ηχοδοσε πάνω κι' έτρεχε ελαφρά στα κάγκελα, με τόση τέχνη όμως, ώστε να παίξει μία μελωδία, αρκετά ύποφερτη, από ύποφερτη όπως ήθελε από τη μοντέρνα μουσική!

Θυμάμαι, ότι ένα βράδυ μ' έπασκέφθηκε ένας μουσικοσυνθέτης, με τον οποίο συνεργαζόμουν τότε για μία όπερέττα. Μου είπε ότι είχε σκεφτεί η έμπνευσή του και θα δεν μπορούσε να βοηθούσε να μουσική μουσική. Τότε, για να γελώσουμε, του αποκρίθηκα ότι η γάτα μου, μουσικός μεγάλος άξιος, θα μπορούσε ίσως να τον βοηθήσει στην προετοιμασία της όπερας.

Ένωσεται ότι ο φίλος μου άρχισε να γελά για το «άστειο».

Όστόσο, θέλοντας να τον πείσω ότι δεν άστεινόνουν διόλου, ξεκίπασα το κλαβί του πάνου. Η γάτα μου πήδησε άμέσως στα κάγκελα και έπαιξε αρκετά κομμάτια, δικής της έμπνευσεως...

Ο μουσικοσυνθέτης έμεινε με το στόμα ανοιχτό από την κατάπληξη.

—Μά, υπάρχουν ωραιότατα ματίδια σ' αυτά τα κομμάτια! Ανεφάνησε.

Και θέλησε να σημειώσει μερικά απ' αυτά. Πήρε λοιπόν χαρτί και μελάνη και άρχισε να σημειώνει νότες. Μά, περίεργο πράγμα! Η γάτα άκουσε πάνω του και ξέσχισε τα χαρτιά!... Κατάλαβε, φαίνεται, ότι ο φίλος μου έφτανε να της κλέψει την «εργασία» της και ήθελε να τον έμποδισή να το κάνει!...

\*\*\*

Η γάτα είναι, κατά την ταπεινή μου γνώμη, έξυπνότερη από το σκύλο. Με τη διαφορά ότι δεν κάνει την έξυπνη... για να μη ζητούν από αυτήν πολλά πράγματα και την κοιτάζουν υπερβολικά...

Λένε πως τα σκυλιά άρρωσούνται τυφλά στους κυριους τους. Μά και η γάτες δεν πάνε παραπάνω. Θά σας αναφέρω το παρακάτω χαρακτηριστικό γεγονός, για να πεισθίτε.

Γνώρισα κάποτε έναν έμπορο διπρελλών, ο οποίος έμεινε τη γάτα του να ξύνη διαρκώς το αυτί της με το ένα πόδι της. Η γάτα κατάλαβε για τι ήθελε να την χρησιμοποιήσει ο κύριός της και κατόπιν όλη τη μέρα μπρός στην πόρτα του μαγαζιού, ξύνητας και πλέκοντας έπαμειλώς το αυτί της και τη μούση της...

Ένωσεται τώρα, ότι οι διαβάτες που τερονόσαν από εκεί, κινούσαν τη γάτα να ξύνηται κι' έκαναν άναμνηστικές τις σκέψεις:

—Θά βρέξει όπου κι' ανάνη...

Κι' όσοι δεν είχαν διπρελλά, έμειναν από διπρελλάδικο που βρισκόταν κατά συμπτάση μπροστά τους και άγρόφταν μαζί...

Η δουλειές του έμπροστού έμπορου πήγαναν έτσι περίεργα!...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΙΤΕΡΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ

Οι μεγαλύτεροι ποταμοί της Ερώπης είναι ο Βόλγας, μήκους 3.340 χιλιομέτρων, ο Δούναβης 2.750, ο Δνείστερος 2.000, ο Τάναϊς 1.780 και ο Βιστούλας 906.

Στην Ασία πρώτος έρχεται ο Γιάγκ-Τσέ-Κάγκ, μήκους 5.330 χιλ., ο Άμудар 4.380, ο Καμπαρόν 3.880, ο Γάγγης 3.000 και ο Εύφρατης 2.000 χιλιομέτρων.

Στην Αφρική μεγάλοι ποταμοί είναι ο Σενεγάλης 4.500, ο Νείλος 3.880 και στην Αμερική ο Μισισσιππί 7.000, ο Αμαζώνιος 6.200, ο Πλάτας 3.200 και ο Όρενόνιος 2.300 χιλ.

Οι μεγαλύτεροι ποταμοί της Ερώπης είναι ο Βόλγας, μήκους 3.340 χιλιομέτρων, ο Δούναβης 2.750, ο Δνείστερος 2.000, ο Τάναϊς 1.780 και ο Βιστούλας 906.

Στην Ασία πρώτος έρχεται ο Γιάγκ-Τσέ-Κάγκ, μήκους 5.330 χιλ., ο Άμудар 4.380, ο Καμπαρόν 3.880, ο Γάγγης 3.000 και ο Εύφρατης 2.000 χιλιομέτρων.

Στην Αφρική μεγάλοι ποταμοί είναι ο Σενεγάλης 4.500, ο Νείλος 3.880 και στην Αμερική ο Μισισσιππί 7.000, ο Αμαζώνιος 6.200, ο Πλάτας 3.200 και ο Όρενόνιος 2.300 χιλ.

Οι μεγαλύτεροι ποταμοί της Ερώπης είναι ο Βόλγας, μήκους 3.340 χιλιομέτρων, ο Δούναβης 2.750, ο Δνείστερος 2.000, ο Τάναϊς 1.780 και ο Βιστούλας 906.

Στην Ασία πρώτος έρχεται ο Γιάγκ-Τσέ-Κάγκ, μήκους 5.330 χιλ., ο Άμудар 4.380, ο Καμπαρόν 3.880, ο Γάγγης 3.000 και ο Εύφρατης 2.000 χιλιομέτρων.

Στην Αφρική μεγάλοι ποταμοί είναι ο Σενεγάλης 4.500, ο Νείλος 3.880 και στην Αμερική ο Μισισσιππί 7.0



Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ «ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΟΡΕΩΝ»



## Ο ΑΡΧΙΛΗΣΤΗΣ ΜΠΙΜΠΙΣΗΣ

Ο ληστής που εξηρημοποιήθη ως πρότυπο από τον Ακαδημαϊκό Έδμενδο Άμπο για το περίφημο μυθιστόρημά του. Η περιγραφή του. Πώς εσώθη από την καρμανιόλα. Η δραπέτευσή του. Πώς τον εσκέτωσε με τέχνασμα ο ληστής Χρήστος Βουλγαράκης. Ολέθριο δράμα στον Ύμηττο. Το πτώμα του Μπίμπισι σπάζει Αθήνας. Η βασίλισσα Άμαλία μπροστά στο νεκρό ληστή, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Είπε πασίγνωστο το βιβλίο του Έδμενδου Άμπο, που έδυσφημισε φοβερά την Ελλάδα, παριστάνοντάς την ως φοβλή ληστών και φανλοβίων. Λοιπόν, οι Βασιλείς των Ορέων που έπλεε ο Γάλλος συγγραφέας για πρότυπο του μυθιστορηματός του, δεν ήταν πρόσωπα φανταστικά. Υπήρξε στην πραγματικότητα ο ληστής αυτός και νομιζόταν Μπίμπισι.

Ο Μπίμπισι ήταν Μενιδιάτης κτηματίας. Στην αρχή ήταν ησυχος άνθρωπος, αλλά ένα οικογενειακό ατύχημα τον ανάγκασε να πάρει τα βουνά. Ένα βράδυ δηλαδή, γνωρίζοντας έξαφνα σπίτι του από ταξίδι, βόηκε μέσα το φίλο της γυναίκας του. Ο Μπίμπισι έσφαξε άμέσως τον ύπνου της οικογενειακής του τιμής και τη συνένοχο του. Έφυγε άσπαστος, άναγκαστηκε να συμπλέκεται με τη χοροφυλακή, ο ένας φόνος έφερε τον άλλο, και έτσι ο ως τότε ήσυχος νοικοκύρης κατέληξε ληστής άγιος, φοβερός και τρομερός.

Η έφημερίδες της Όθωνικής εποχής είνε γεμάτες από πληροφορίες γι' αυτόν. Η φήμη του είχε φτάσει κι' έ-ξω της Ελλάδας, κυρίως από τους περιηγητές. Ο Γάλλος περιηγητής Ντομίν γράφει, στα 1847 :

«Ο Μπίμπισι έχει και εφύνα πολλή και άσπρος. Αν αντί του 1847, βρισκόταν στο 1821, όταν ξεσπάει η Επανάσταση, ή εφύνα του και η ανδρεία του θα τον ανέδειχναν στρατηγό των Ελλήνων. Σήμερα θα μπορούσε να είνε γεροστρατής, ίσως μάλιστα και ύπουργος των Στεγαστικών, γιατί πολλοί από τους ήρωες της αρχαίας και της νέας Ελλάδας δεν είχαν καλύτερη καταγωγή και διαφορετική αρχή από αυτόν.

«Η ζωή του κλέφτη απέμεινε ένδοξη στην Ελλάδα, τ' όνομα του κλέφτη είνε άσπιγμι-στον στα μάτια του λαού. Ο Έλληνας κλέφτης δεν είνε άενοκαταφρόνητος, όπως ο Σλαβός χαϊ-δοίκος. Και το λαϊκό άσπωμα δεν είνε τυφλό. Οι κλέφτες δέσσαν τ' απαράγραπτα δικαιώ-ματα και τις άρετες της Ελλάδας. Είνε κείνοι που στα χρόνια της δουλείας κράτησαν άσπαστη τη φλόγα του εθνισμού και έδωσαν τις έλπίδες ημερών καλύτερων. Υπήρξαν οι τελευταίοι και οι πρώτοι Έλληνες κι' ο λαός τους συμπαθεί.»

Τέτοιους λοιπόν ούσιαστικά ήταν ο Μπίμπισι. Ένας κλέφτης άγριοπονημένος. Ώς στο τέλος του θάβου του σταδίου διέτηρε ένα είδος παλληκαριάς, και κάποια αίσθημα άνώτερο γιά ληστή... Περιώριζε, μάλιστα, πολλές φορές τις κακές τάσεις των συντρόφων του και όχι σπανίως έσωσε από τα χέρια τους αχμαλώτους που τους είχαν γιά σφάξιμο. Παράδειγμα ή σωτηρία του Λεβιδίου (πατέρα του πολιτευτού κ. Νικολάου Λεβιδή) που είχε πέσει αχμάλωτος της συμμορίας.

Η συμμορία Μπίμπισι κυρίως περιώριζε τη δράση της στην Αττικοβοιωτία... Τέλος, κάποτε περιεπλάθηκε από ισχυρό σωμα στρα-τού, και έπειτα από δολάνηση μάχη ο άρχηγός και μερικοί σύντροφοί του άναγκάστηκαν να παραδοθούν. Ο Μπίμπισι καταδικάστηκε σέ θάνατο. Ένώ όμως τον έπληγαν στην λαμπρή, καθάρισε να κό-ψη τα δεσμά του, να φύγει και να ξαναπάει στα λημέρια του! (Τό γε-γονός είνε ιστορικάς εξασβεβωμένο).

Τό κεφάλι του έπεριερχόθη τότε άντι γενναίου χρηματικού ποσού. Αλλά ο Μπίμπισι είχε φίλους στην ύπαιθρο χώρα, έβρισκε καταφύ-γιο στις σπάνες, είχε έμπιστους του και σ' αυτή... τη χοροφυλακή! Ο «Αϊών» μάλιστα γράφει ότι και πολιτευομένους είχε προστατές ο ληστής.

Με τέτοιες ύποστηρίξεις, φυσικό ήταν να περιφρονή ο Μπίμπισι τα έσκατα μέτρα που έλάβαιναν ή άρχες γιά τη σύλληψή του. Και καθώς γράφουν ή έφημερίδες της εποχής: «Ο Μπίμπισι εισπράτ-τει άνελλιπώς τα εισοδήματά του, άναμινύεται είν την διενέργειαν των εκλογών και άναδεικνύει βουλευτές άνασχόντως συναλ-λασσομένους μετ' αυτού ληστές του δημοσίου θησαυρού. Πολ-λάκις έγκαταλείπει τα κρησφύγετά του και κατέρχεται είν τας



Έλληνας Κλέφτης  
(Σχεδιάσμα ξένου Περιηγητού)

«Αθήνας, πολλοί δέ τον είδαν γ' αγοράζει πυριτιδοδόλως από τους στήματα της πρωτεύουσας. Ολον αίσχος!...»

Η τούση αβθάδεια του ληστή, το καταληκτικό αυτό θέμα του είχαν γίνει ζήτημα της ημέρας. Η Αντιπολίτευση κατέλαβε τη Χοροφυλακή ως δειλή, ή Χοροφυλακή την Αντιπολίτευση ως α-λάστον με το λησάρχο και όλοι μαζί έζησαν την κεφαλή του Μπίμπισι επί πύνα.

Ο Μπίμπισι ένόμιζε τότε ότι ή εικάζαία ήταν κατ'αλήθεια ή τύχη άμνηστία, κι' άρχισε σχετικές διαπραγματεύσεις.

Έξαφνα, ένας άλλος ληστής, ο Χρήστος Βουλγαράκης, παλαιό σύντροφος του Μπίμπισι, καταδικασμένος σέ θάνατο, έπρότεινε η σκωτώση το Μπίμπισι, υπό τών όρων να τού δώσουν βασιλική γράη να πέντε χιλιάδες δραχμές.

Η Κυβέρνηση δέχτηκε την πρόταση. Ο ληστής έπλεε τότε την χοροφυλακή και δύο δασοφύλακες μετρημενίμενος σέ φανταστικό φόρο και πήγαν στον Ύμηττο. Αύτα γινόν-σαν τα χαρμάτα της 15 Νοεμβρίου 1848...

Σε μία χαράδρα του Ύμηττου, κάτω από ρο-κικά πέτρα, οι έξη άντρες είχαν πάρει καρέκλες, περιμένα να διαβή ο Μπίμπισι. Τη στιγμή που ένα κοπάδι πρόβατα πέρασε από τη χαράδρα, το σπάνος είδε τους έξη μετρημενίμενους άντρες και γνώρισε το ληστή Βουλγαράκη.

—Μπά! Έσύ είσαι, Χρήστο;... Έγώ σέ κα-ζα στη φυλακή, φώναζε.

—Χι, τσάκασα έδώ και κάμποσες μέρες, ληστής. Άπαντήθηκα με τούτα δύο τα παλληκα-ρία μου, που είχε καταντήσει πεία παθο-νική, τον έκανε να έχη διαρκώς έπεισό-δια άκόμα και με τους πιο στενούς του φί-λους. Γι' αυτό στα χρόνια αυτά είχε πε-ριώρισε τις συναναστροφές του σ' ένα κώ-λο λίγων λογίων, οι όποιοι ήξεραν το έ-λπίσμά του και τού συγχωρούσαν κάθε παρανομία.

Και προσέθεσαν.

Ο τοσπάνος, παρόντας ένα μοναχάκι, σπώ-τήθηκε σέ λίγο με τη συμμορία του Μπίμπισι.

—Κατενάνι, τού είπε, έρχεται ο Χρήστος Βουλγαράκης με λίγα παλληκαρία, άντρες.

—Τί λές, τού απάντησε ο ληστής, ο Βουλ-γαράκης είνε στη φυλακή και θα τον κλέψω.

—Έφυγε και βγήκε πάλι στο κλαρί με τα παλληκαρία του Γκριτζώτη.

Ο Μπίμπισι πήρε τους συντρόφους του και πήγαν ν' άπαντήσουν το Χρήστο Βουλγαράκη. Μ-λιν τού είδε από μακριά, τού φώναζε:

—Γιατί κρύβεσαι από μένα, όδρ Χρήστο; Αύτα είνε κακά σημάδια!...

—Όχι, δεν κρύβομαι, κατενάνι... Μά έφτα-πώς είμαστε άλλοτε μαλωμένοι... Όμως, αν έφτα-γινόμαστε συντρόφοι σου όλοι.

—Χρήστο, κάτω μου λείει πώς θα με προδώ-σεις ο Μπίμπισι.

—Όμως ο Βουλγαράκης διαμαρτυρήθηκε τόσο ζωηρά, που δόλω-τις ύποψες του Μπίμπισι. Κ' ή συμφωνία κλείστηκε.

Έπλεαν ψωμί κ' έν' άρνι από τών τοσπάνι και άπερασάν-το πάλι όλοι μαζί στο Μαραθώνα, όπου ο Μπίμπισι ήθελε να μάθει γιά την άμνηστία του...

Καθώς προχωρούσαν, ο Μπίμπισι άφισε και τις τελευταίες δυοπιστίες και βάδιζε άμέριμνος.

Τό βράδυ έφτασαν κοντά στο χωριό του Μαραθώνα και κινή-σαν σέ μία σπηλιά. Άναψαν φωτιά να ψήσουν κρέας και ο Βουλ-γαράκης είπε στο Μπίμπισι:

—Οι σύντροφοί μου δεν έξορουν τόν τόπο. Στείλε τους άμέσως να φέρουν άλάτι και κρασί από το χωριό.

Ο Μπίμπισι έστειλε δυο συντρόφους του στο χωριό, έναν ά-πό τών έστειλε γιά νερό και τούς δυο που τού άπέμειναν τούς έβαλε ά-πό τη σπηλιά κρησφύγετο. Έπειτα έπλεε κοντά στη φωτιά.

Ο Βουλγαράκης τών έλληρσε τότε και άρχισε να τού μιλά γιά διάφορες ληστρικές έπιχειρήσεις που θα έκαναν τάχα μαζί στο χωριό.

Τη στιγμή εκείνη ακούστηκε θόρυβος έξω από τη σπηλιά. Ο Μ-λιν

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΟΥ

## Ο ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Η παραξενιές κι' ή ιδιαιτερότης του ποιητού. Οι τρομερές στιγμιαιόι θυμοί του. Ο νευρασθενικός άριστοκράτης. Τα φιλολογικά σκελάρια της Σακύνθου και της Κερκυρας. Η εκλεκτικότης των συναναστροφών του Σολωμού. Η μέλα των κύττωσέδων ποιημάτων. Πώς ο Σολωμός έγραψε Ελληνικά. Μία άποκαλυπτική έπιστολή του Τρικούπη, κτλ.

Α'.

Οι μεγάλοι άνθρωποι έχουν πάντα κάτι τό έξαιρετικό, τό έξωκοστό στην ιδιοσυγκρασία τους. Δεν είχε δέ άδικο ο Λοιπόδω όταν έλεγε ότι ή μεγαλοφυία βρίσκεται κοντά στην τρέλλα. Γιατί όλοι σχεδόν οι μεγαλοφυείς έχουν πα-ράξενο και ιδιότροπο χαρακτήρα.

Έτσι, ένας άνθρωπος που θα γνώριζε γιά πρώτη φορά το Σολω-μό, θα τόν νόμιζε γιά αγριάνθρωπο, έγωιστή και ίσως μοχθηρό. Αλλά ή πραγματικότητα ήταν πολύ διαφορετική. Κάτω από τούς στιγμιαίους θυμούς του έκρυβε μία άπέραντη καλότητα. Τη στιγμή που θυμού του ήταν άναπόφορος. Όταν όμως τού περνούσε ή κακή εκείνη στιγμή, γινόταν σαν άνθρωπο και μπορούσε κ' ένα παιδί άκόμα να τόν κινή ή ή θέλει, άκόμα και να τού πάρη το πορτοφόλι... άπως έγινε, άλλως με πολλές φορές...

Η μητέρα του, που τόν ήξερε πολύ καλά, ποτέ δεν τού άγριεσε δ-ν ήταν παιδί, αλλά τόν έδάμαζε πάντα με τό καλό.

Έκείνος που θα κρίνη τόν χαρακτήρα του Σολωμού, δεν πρέπει να λησάει ότι ήταν φοβερά νευρικός, νευρασθενικός μάλιστα, σέ βαθμό παθολογικό. Κι' όσο μεγάλωνε στην ηλικία, τόσο περισσότερο τά νευ-ρα του ξεκοιλιζόντουσαν. Έφτασε μάλιστα σέ τέτοιο σημείο, ώστε δεν μπορούσε να ύποσέχη ούτε τόν θόρυβο τών δρόμων.

Π' αυτό όταν γινόντουσαν πανηγύρια ή έορτές στη Ζάκυνθο, ο Σολω-μός έμενε από τό άρχοντικό σπίτι του κι' έπλεαν στην έξοχή —είτε στο σπίτι του άρχοντη, όπου έγραψε τόν Ύμνο, είτε στο Άργαίο, στον πάγο του Δομενεγιάν, όπου ή γαλήνη κ' ή μοναξιά του μαλάκι-ναν τά νευρά.

Όπως βλέπετε λοιπόν, ο Σολωμός δεν ήταν πραγματικά μισάνθρωπος, αλλά ένας νευρασθενικός άριστοκράτης, που είχε τά μελα να μισή ή ζή άπομονωμένους από τόν άλλο κόσμο.

Στα τελευταία του χρόνια, ή νευρασθέ-νιά του, που είχε καταντήσει πεία παθο-νική, τόν έκανε να έχη διαρκώς έπεισό-δια άκόμα και με τούς πιο στενούς του φί-λους. Γι' αυτό στα χρόνια αυτά είχε πε-ριώρισε τις συναναστροφές του σ' ένα κώ-λο λίγων λογίων, οι όποιοι ήξεραν το έ-λπίσμά του και τού συγχωρούσαν κάθε παρανομία.

\*\*\*

Κάτω τη νεότητά του στη Ζάκυνθο, ο Σολωμός ήταν πολύ κοσμικός και συνήθει-σε τρέφοντα να πηγαίνει σέ διάφορες συνα-ναστροφές, όπου τού κυριώτερο θέμα ήσαν ή φιλολογικές συζητήσεις. Τά χαρτιά δ-ναι δεν τού άρεσαν και ποτέ δεν έπλεε.

Κάτω την εποχή εκείνη, ή Ζάκυνθος, δ-ναι και ή Κέρκυρα, ήταν κέντρα διανοη-τικής και ήρωικής τάσεως. Υπήρχαν εκεί σα-λόνια, όπου τραγουδούσαν, έπαιζαν πιάνο ή τραγουδούσαν γιά τη φιλολογία και τις τέ-χνες.

Στα Ζακυνθινά σαλόνια λοιπόν, ο Σο-λωμός έπλεε τόν πρώτο ρόλο. Άριστοκράτης, πλούσιος, μορφωμένος, τού άρέσαν ή άρεσάμενη των φίλων. Αλλά αυτός ήταν εκλεκτικός, και έλεγχε τούς άνθρώπους που θα συναναστρεφόταν με μεγάλη λε-πτοσύνη.

Καθώς έφτασε το κεφάλι του να δει τί συμβαίνει, Ο Χρήστος Βουλ-γαράκης, έπαροχούμενος της εικάζιας αυτής τόν έπιρροβόλησε δυο σπύρες στο στήθος και τόν έσώωσε νεκρό... Οι χοροφυλάκες και δα-σολογίκες έπαισαν άμέσως έπίκαιρες θέσεις κ' άρχισαν να πυροβο-νίζον, τού χωριό σπάζθηκε στο ποδάρι, οι Μαραθωνίτες πήραν τά όπλα και έτσι οι σύντροφοι τού σκοτωμένου ληστή άρχισαν ένοχλοποιείν.

Οι χοροφυλάκες έφρότωσαν τότε το πτώμα του Μπίμπισι σ' ένα κώλο και τού κονάλησαν σπάζ Αθήνας, όπου έξετεθή στο Πολιτικό έλπίσμο και τόν άναγνώρισε. Άκόμη και ο μακαρίτης Δημήτριος Λε-βιδής, τού άπέμεινε άχμάλωτος τού Μπίμπισι.

Από τό Νοσοκομείο έπέταρε και είδε το πτώμα τού ξεκοιμισμένου Σολωμού. Απλά θέλησε να ίδι ποιος ήταν αυτός ο Μπίμπισι, που είχε περάσει τήν άμνηστία τόν Έλαιο της Άττικής γιά να πωγή ελληνική θά είχε χάσει τόν εθνικό ποιητή της.



Ο Διονύσιος Σολωμός νεκρός

του, έπλεε την ίδια ημέρα ένα άντρωπό από τούς φίλους του Χριστοπούλου. Την άλλη ημέρα δέ άρχισαν ή σπουδή και γιά κάμποσο καιρό όλη την ημέρα τόν άπερώναν στην Ελληνική γλώσσα.

Δεν είχε περάσει μία έβδομάδα από τη συνουσία μας και έρομίστηκε ακούγοντας τό Σολωμό ν' απαγγέλλη ένα ποίημα τού γραμμένο Ελληνικά:

Την είδα την Σακύνθα,  
την είδα όταν άργά  
κινήσε ή βαρκούλα  
να πάη στην ξεντειά...

Ήταν ή πρώτη Ελληνική τού στίχου. Μόλις τό τραγουδί αυτό γίνηκε γνωστό, όλη ή Ζάκυνθος τό τραγουδούσε κι' ένα βράδυ οι συμπολίτες τού μα-ζεύονταν και τό τραγουδούσαν κάτω από τά παραθύρια του. Κι' αυτό τόν συ-κίνησε πολύ.

Έπειτα από λίγες ημέρες άρχισε να γράφη τόν Ύμνον είν την Έλευσε-ρίαν, που τόν τελείωσε γρήγορα. Δεν ήταν από τούς άνθρώπους που κατα-φύγουν στη γραμματική ή στο λεξικό. Δεν άναγνώρισε τις λέξεις, αλλά με τις λίγες που ήξερε καταρθωνε ν' αποδώ ελληνικά σκέψεις που είχε αλ-λάσει Ιταλικά.

Αύτη είνε ή περίεργη ιστορία τού πώς έγραψε ελληνικά ο Σολω-μός. Αν δεν έπληγαν στη Ζάκυνθο ο Τορκούτης, ίσως δεν θα έγραφε ποτέ Ελληνικά ο Σολωμός, και έτσι ή Ζάκυνθος θα είχε δώσει μαζί με τό Φάσκολο, έναν άκόμη ποιητή στην Ιταλική φιλολογία, αλλά ή πωγή ελληνική θα είχε χάσει τόν εθνικό ποιητή της.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ



## ΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

## Ο ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΔΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΗ

Ο σκληρός και αταρχικός πατέρας του Ρώσου συγγραφέως. Πώς πέθανε τη νύκτα του από την γρίπη. Ο Φεντόρ φεύγει για τη Μόσχα. Η ζωή του πατέρα του στο κτήμα τους. Τα μαρτύρια των δούλων του. Όπου εξυφάνεται μια συναρπαστική εικόνα του. Οι χωρικοί επαναστατούν. Τα μαρτύρια του πατέρα Δοστογιέβσκη εναντίον του. Ο τραγικός θάνατός του. Η λύπη του γιου του, κτλ. κτλ.



Φεντόρ Δοστογιέβσκη, ο μεγαλύτερος μυθιστοριογράφος των αιώνων, πέθανε μαι-  
ρα και άχαρη την παιδική του ηλικία σ' ένα διαμέρισμα του Νοσοκομείου των Φτω-  
χών στη Μόσχα, μαζί με την μητέρα του και τον πατέρα του, ο οποίος υπηρετούσε ως γιατρός στο άσυλο αυτό.

Η μητέρα του Δοστογιέβσκη ήταν μία άγια γυναίκα. Τον αγαπούσε πολύ, μάλιστα αυτός την λάτρευε. Άλλα ή θετική στοργή της δεν μπορούσε να σβήσει από την τρυφερή ψυχή του μικρού Φένια την κακή εντύπωση που του έκανε το περιβάλλον του — διαρκώς άνηχοις σε' αδιά του ή πένθυμη μουσική των δούλων των φτωχών — αρώστον του νοσοκομείου, ή θλιβή αυτή μουσική που θα τον συνόδεψε ως την τελευταία μέρα της μαρτυρικής ζωής του... και η υπερβολική ασηπρότητα του πατέρα του.

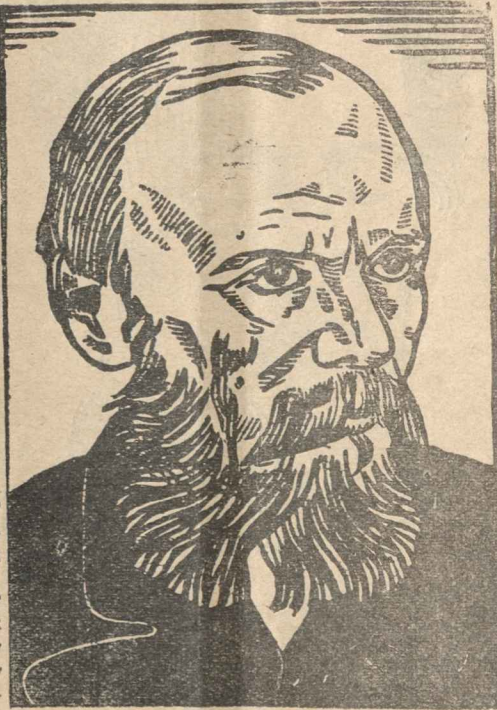
Ο πατέρας του μεγάλου συγγραφέως, ο γιατρός Μιχαήλ Άνδρόγιεβιτς Δοστογιέβσκη, ήταν πραγμα-  
τικός τύραννος στο σπίτι του. Είχε κάνει την γυναίκα του να μοραθή πριν της ώρας της. Καί, θέλοντας να δώσει Σλαβική αντιστροφή στα παιδιά του, τα έκανε να τον τρέμουν, να τον φοβούνται, να τον θεωρούν μύλλον σάν έχθρο, παρά ως σταργικό πατέρα.

Η αλήθεια είναι, ότι κι αυτός πέθανε ζωί-  
πολη παρμένη. Κατήγετο από παλιά άρρωστορα-  
τηρή οικογένεια, ή οποία έπεσε. Κοιμότανε δι-  
πολη για να πάρη από τον Τσάρο ένα μικρό τί-  
τλο, που τον θεωρούσε κατώτερο της αξίας του...  
Κι' όλη την ώρα του για τις άποστιχες που  
δοκίμασε στη ζωή του, την έζησε στη γυναίκα  
του και στα παιδιά του...

Μία μέρα, ή γυναίκα του πέθανε. Έλυσε  
σαν το κερί απ' τις γρίπες του άνδρός της.  
Ο Φεντόρ την έλαβε από τα φυλλάδια του.  
Ο πατήρ του όμως δεν έδειξε και τόσο μεγάλη  
λίπη, επειδή τον απασχολούσαν άλλες σοβαρότε-  
ρες σκέψεις: Πώς θα εκανόνιζε την οικο-  
γενειακή του ζωή τώρα που δεν ζούσε πια ή γυ-  
ναίκα του για να τον καθορίσει και να τους πε-  
ριποιείται;

Οι δύο γιοί του, ο Φεντόρ κι' ο Μιχαήλ, ή-  
σαν πια άρκετά μεγάλοι. Θα τους έστειλε στη  
Μόσχα να σπουδάσουν πολιτικο μηχανικοί. Όσο  
για τον εαυτό του, αυτός θα πήγαινε σ' ένα  
κτήμα του μαζί με τη Βάρβα, τη μικρότερη κόρη του...

Τη μέρα που ο Φεντόρ αποχαιρέτησε τον  
πατέρα του, του φάνηκε ότι έβγαψε από ένα  
κακό όνειρο. Θα πήγαινε στη Μόσχα, θα ήταν  
επί τέλους μόνος, ελεύθερος, μακριά από την  
αδυστηρή πατρική επίβλεψη! Θα μπορούσε ν' α-  
φοσιωθεί στη λογοτεχνία, το μεγάλο όνειρο της  
ζωής του...



Ο Δοστογιέβσκη

Πέρασαν κάμποσοι μήνες.  
Κι' ενώ ο Φεντόρ παρόδενε στη Μόσχα, προσπαθώντας να βρη  
το λογοτεχνικό του δρόμο, διασκεδάζοντας με χυδαίους φίλους, όταν  
είχε λεπτά και κλεισμένους στο δωμάτιό του, όταν δεν του έμενε κα-  
μία στην τσέπη του, ο πατέρας του ζούσε αποτραβηγμένος στο μικρό  
κτήμα του, στο Νταρόβνι, πνίγοντας στο αλκοόλ την πληγή του και  
την απελπισία του, επειδή κατέστρεψε τη ζωή του.

Ο άνθρωπος αυτός, που κατώρθωσε ύστερ' από πολλούς κόπους,  
ν' ανέβη μερικά σκαλιά στην κλίμακα της κοινωνικής ιεραρχίας, στά-  
θηκε πάντα σκληρός και αταρχικός για τους δούλους του, που τον  
έτρεφαν και τον μισούσαν.

Η συνείδησή της ανωτερότητός του σ' ένα περιβάλλον άγραμμά-  
των μουζικών, τον έκανε σκληρό και θηριώδη. Η κακομαριέ, που  
κατέστρεφαν συχνά την συγκομιδή, ή απειλητικές των γυνών του, που  
του ζητούσαν διαρκώς χρήματα, ή περιωρισμένη κι' άχαρη ζωή που  
περνούσε σ' αυτό το έρημο χωριό, όλα τον έξενερίζαν, τον έκαναν  
κακό.

Και ξεθιμάινε, φυσικά, στους δούλους του, στους σκλάβους του.  
Μία μέρα, ενώ περνούσε μπρός από ένα μουζικό, εκείνος δεν τον

πρόσεξε και δεν σκιάθηκε να τον χαρτίσει. Ο πατέρας όμως  
πάλι άφορη ή ξεσπάση. Διέταξε να γδύνουν το μουζικό, να το  
δέσουν σ' ένα δένδρο και να τον μαστιγώσουν, για να μάθη  
φορά να βλέπει...

Μά ο Μιχαήλ Άνδρόγιεβιτς Δοστογιέβσκη είχε υπογράψει  
την ήμερα, χωρίς να το ξέρη, την καταδικαστική του άποψη.

Η σκληρή τιμωρία που επέβαλε ο γιατρός στο μουζικό, έξη-  
γους κατοίκους του χωριού. Μαζεύτηκαν λοιπόν όλοι σ' ένα κρημνό  
λαβαν την απόφαση να σκοτώσουν τον κακοκαρδο γαιοκτήμονα.  
Έπεισαν μάλιστα τον άμαξά του γιατρού να λάβη κι' αυτός  
στη συνωμοσία. Κι' έπεριμεναν την κατάλληλη ευκαιρία για να  
συν...

Και ή ευκαιρία αυτή δεν άργησε να παρουσιαστή.  
Μία μέρα, ο Δοστογιέβσκη διέταξε όλους τους σκλάβους να  
καθαρίσουν την αυλή του σπιτιού του.

Όλοι οι μουζικοί παρουσιάστηκαν, εκτός από τρεις.

— Γιατί λείπουν αυτοί; ρώτησε ο γιατρός.

— Είναι άρρωστοι! του άπαντήθηκε ένας κοινωνομάλτης χωρ-  
ικός.

Ο γιατρός σήκωσε τότε τη μαγκούρα του, μία χροστή μαρμα-  
ρίνη από ξύλο δένδρου, και βροντοφώναξε:

— Θα πάω να τους κάνω καλά εγώ με το τούτο δά!

Και διέταξε τον άμαξά του να νά ξέρη άμέσως το έλεος.

Ο άμαξας παρ' λίγο να προδοθή.

— Μην πιάς, αφέντη, φημίς. Δεν έ-

τί μπορεί να συμβή!

Μά ο γιατρός δεν ήθελε ν' άκούη

— Έτσι με δόλοληρος από το θυμό του.

— Αυτό δεν είναι δική σου δουλειά! φη-  
μίς του άμαξά. Έλα, ξέρη άμέσως το έλεος!

— Μην κάνω άρχη από σένα!

Ο άμαξας σήκωσε τους ώμους του με  
φορία. Τι τον ενδιέφερε, στο κάτω-κάτω  
γραφής, τί θα πάθαινε ο αφέντης! Και  
λόγα ξεκίνησαν για την καλύβα, στην  
μεναν οι τρεις άρρωστοι μουζικοί. Μία  
Μιχαήλ Άνδρόγιεβιτς έφτασε κι, είχε  
σκλάβων του να... παίζουν κινητό! Έ-  
φρενών, τους φώναζε, βλαστημάς  
Έξελινοι κατρίνισαν, μα έτρεξαν άμέσως  
του...

— Άμέσως ο γιατρός σήκωσε τη μαγκού-  
ρα του. Την ίδια όμως στιγμή, ένας από τους  
μουζικούς, ο Βασίλης Νιζίν, ένας καλός  
άνδρας, άρπαξε το γαιοκτήμονα από το  
του κράτησε τα χέρια.

Οι άλλοι τους κύταξαν κι' όρμησαν  
Τους παρέλυνε ο τρόμος.

— Τι κάθεται με σταυρομένη τα  
ούρλιασε ο Βασίλης. Ωρμήσανε να τον  
τώσουν, να ή δει! Έμπρός λοιπόν!

Τότε οι χωρικοί, ξεθαρραίνοντας, άρ-  
θεναν τον γιατρού, τον έδσαν και τον  
έβησαν σε μία καλύβα. Ο γιατρός είχε  
από το κακό του για το θάνατο των δού-  
λων...

— Τι να τον κάνουμε τώρα; ρώτη-  
σαν τους μουζικούς.

— Να τον πνίξουμε με ούλο, το μεθόστακα! πρότεινε ο Βα-  
σίλης.

Πράγματι, προσπάθησαν να τον πνίξουν, χύνοντας ούλο  
ουγγά του. Μά ο γιατρός βαστούσε. Ύστερα δοκίμασαν να τον  
ξύνουν τη μύτη και το στόμα, για να πεθάνη από άσπρη. Τότε  
του πατέρα του Δοστογιέβσκη πετάχτηκαν έξω απ' τις πόρτες  
— Όστόσο δεν έννοοις να ξεφυγίσης.

Τότε ο Βασίλης, ο παθ' θηριώδης απ' τους τρεις μουζικούς,  
σπηκε ένα απάνθρωπο μέσο για να ξεκαθαρίση μία ώρα άρρω-  
στον γιατρό. Άρχισε να του καταφέρνει δυνατές γροθιές κάτω  
κοιλιά... Το θύμα μούγκριζε από τους φριχτούς πόνους και  
ιδρώς έτρεχε στο πρόσωπό του...

Σαφινικά, τα μάτια του στρογγυλίσαν, φάνηκε μονάχα ν' ά-  
νους κι' ο γιατρός έμεινε άκίνητος... Είχε πια στην έπιθυμη-  
τήν...

Τότε οι τρεις έκτελεισαν τον τον φόρτωσαν σ' ένα κάρο  
μετέφεραν και τον πέταξαν σ' ένα μικρό δάσος εκεί κοντά.  
Μία βελανιδιά. Ύστερα είδοποίησαν τον πατήρ του γαιοκτή-  
μονα... Όταν έφτασε ο παπας, βρήκε το γιατρό να ή άνομα με  
μελανασμένο... Δεν μπορούσε όμως να μιλήση. Ύστερ

## ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

## ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΑΓΩΝΙΑΣ

## ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΓΚΥΓΙΩΜΟ



ΗΝ ήμερα εκείνη είχαμε βγει κινήρι με  
το φίλο μου το Ραϊμόνδο. Το κινήριμα έ-  
νος λαού μας έκανε ν' αποκαρυνθούμε  
πολύ από το κτήμα μας, χωρίς να το κα-  
ταλάβουμε...

Σαφινικά μας έπιασε ραγδαία βροχή, την  
ώρα άκριβώς που άρχισε να βραδυάζη. Τρέξα-  
με δεξιά κι' άριστερά, με την έλπίδα να βρού-  
με κανένα καταφύγιο, μα το μόνο που κατοί-  
ψαμε ήταν να χάσουμε το δρόμο μας και να  
βρεθούμε μέσα σ' ένα πικρό δάσος χωρίς διέ-  
ξοδο!

Μολ' ώρα δολόκληρη, γυρονώσαμε εδώ κι' εκεί  
μυσκεμένοι. Τέλος, τα καταφέραμε να βρούμε ένα δρόμο και να  
βγούμε από το δάσος. Την ίδια στιγμή βγάλαμε κι' οι δυο μιά κραυγή  
χαράς. Λίγο παρτέρα, είδαμε τα φωτισμένα παράθυρα ενός σπιτιού.  
Τρέξαμε σ' αυτό, —γιατί εξακολουθούσε να βρέχει ραγδαία— και  
χτύπησαμε την πόρτα.

Ένας αγριάνθρωπος με μακρινά μαύρα γένεια και με κατακόκκινα  
μάτια μας άνοιξε. Τού έξηγήσαμε τι μας συμβεί και τον παρα-  
κάλεσαμε να μās φιλοξενήσει τη νύχτα. Τότε αυτός με βραχνή φωνή  
μās είπε να περάσουμε μέσα.

Στο δωμάτιο που μās δόθηκε, ήταν και ή γυναίκα του, που φαι-  
νόταν πολύ άγρια κι' απ' αυτόν... Όμολογώ ότι το ζευγάρι αυτό δεν  
μας έκανε καλή εντύπωση. Και ο άδικαιολόγητος φόβος μου μεγα-  
λώσε από τη στιγμή που είδα τα μάτια του να γυαλίζουν άγρια και  
παράξενα, ενώ ο Ραϊμόνδος άνοιγε το γεμάτο πορτοφόλι του, για να  
τους δώση ένα κατό φράγκα για τη φιλοξενία τους.

Όσοι μās έδωσαν να φάμε και έφριξαν κάμποσα καύσωνα  
στο τζάκι για να στεγνώσουν τα  
βρεγμένα ρούχα μās.

Ύστερα το άντρονίνο αποτραβή-  
χτηκε σε μιά γωνιά και έβλεπε κάτι  
μεταξύ τους με χαμηλή φωνή. Η  
ματιάς που μās έφριξαν κάτω-κά-  
τω, κι' έκαναν ν' ανατριχιάζω, χω-  
ρίς να το θέλω. Μά δεν μπορού-  
σαμε, φυσικά, ν' άφήσουμε το ά-  
σφαλές αυτό καταφύγιο και να  
βγούμε έξω με τέτοια βροχή... Και  
γι' αυτό δεν άνακύνονα στο Ραι-  
μόνδο τους φόβους μου.

Τέλος, μās πείρασε ο οικοδεσπ-  
της και μās είπε ότι θα μās έβαζε  
να κοιμηθούμε μαζί σ' ένα κρεβάτι,  
πάνω σ' ένα δωμάτιο που φύλα-  
γαν τα τρόφιμα. Δεν είχε άλλη κα-  
ταλληλότερη κάμαρη και περισσότε-  
ρα μέσα άνεστος.

Ο Ραϊμόνδος δεν έφερε καμιά  
άντηρηση και, ύστερ' από μιά ώρα,  
πέρασε να κοιμηθούμε, τσακισ-  
μένοι από την κόπωση... Πόσον και-  
ρό κοιμήθηκα; Δεν ξέρω. Έκείνο  
που θυμάμαι πολύ καλά είναι ότι, ξαφνικά, πετάχτηκα τρομαγμένος  
από στρώμα.

Γύρω βασιλευσε βαθύ σκοτάδι. Έξω, ή βροχή και ο άνεμος λυσσο-  
ύρα, ξεφύσησε ο πατέρας του μεγαλύτερου μυθιστοριογράφου των  
αιώνων...

Ο Βασίλης έσκαψε το κεφάλι του και φημίς:

—Θείς σγορφέστον τον καίμενο! Έταβε συμφοράσι!

Ο παπας όμως κατάλαβε τι είχε γίνει.

Μά δεν τόλμησε ή δεν θέλησε να ή τίποτε. Ούτε και ή άνακρίσεις  
απεκάλυναν τα πραγματικά αίτια του θανάτου του γιατρού. Κανείς  
από τους συνωμώτες δεν μαρτύρησε τίποτα. Η δικαστικές άρχες προ-  
τίμησαν ν' άφήσουν να περάση άπαράτηρη αυτή ή περίπτωσι δι-  
καικής λαϊκής εκδίκησης.

Και αυτοί άκόμα οι συγγενείς του μακαρίτη έδειξαν, με τη στάσι-  
 τους, ότι ήθελαν να πέση στη λήθη ή σκοτεινή αυτή ύπόθεσι...

Μονάχα ή Βάρβα, ή μικρότερη κόρη του, που έμεινε μαζί του στο  
κτήμα τους, έζησε για κάμποσο καιρό πικρά δάκρυα ενώ έλαιε στο  
παιδί να αισθηματικά βάλε, τα όποια άλλοτε ο πατέρας της άκουγε  
με μεγάλη συγκίνηση. Γιατί ο τυραννικός αυτός γαιοκτήμον, ο σκλη-  
ροκαρδής και θηριώδης αυτός άνθρωπος, δάκρυζε όταν άκουε ένα  
μυσικό κομμάτι...

\*\*\*

Μάλας ο Φεντόρ Δοστογιέβσκη έμεινε στη Μόσχα, την είδησε του  
τραγικού θανάτου του πατέρα του. Έπεσε καταγής, θνάζοντας μιά  
φραγκάλη κραυγή και κτηνολογούς άφρονες από το στόμα του. Η συ-  
γκίνη που δοκίμασε ήταν τόσο μεγάλη, όστε έπαθε την πρώτη κρίσι  
της έπιληψίας, της τρομεράς αυτής άρρώστιας που θα τον βασάνε-  
ζε την τελευταία του στιγμή.

μυνοῦσαν μες στη νύχτα. Το δάσος ούρλιαζε θρηνητικά. Όστόσο,  
δεν μās ξύπνησαν ούτε ο θόρυβος του άνέμου, ούτε ο κρότος που έκανε  
ή βροχή χτυπώντας το τζάκι του παραθυριού.

Τέντωσα το αυτί μου και άκουσα δυό φωνές να συνομιλούν έξω  
από την πόρτα μās. Η μία φωνή ήταν γυναικεία και ή άλλη άνδρική.  
Τι να συζητούσαν άραγε; Έδωσα μεγαλύτερη προσοχή στην κοι-  
θέντα τους και το αίμα πάγωσε στις φλέβες μου.

—Τώρα είναι ή κατάλληλη στιγμή σου λέω! άκουσα να λή ή γυ-  
ναικεία φωνή.

—Πρέπει λοιπόν να σκοτώσουμε και τους δυό; ρώτησε ή άνδρική  
φωνή.

Δεν άκουσα την απάντηση. Κρύος ιδρώς έλυσε το μέτωπό μου με  
τη σκέψη ότι είμεθα και οι δυό άσπλοι και άνυπεράσπτοι, στη διά-  
θεσι αυτών των κακοήγων... Δεν γελάστηκα στα προσοθήματά μου...

Έξ' άλλου, είχα δει καλά τα μάτια τους να λάμπουν, όταν ο Ραϊμόν-  
δος άνοιγε το πορτοφόλι του...

—Τι έπαρε να κάνω; Να φωνάξω; Μά κανείς δεν θα μās ά-  
κουε, άφού το σπίτι αυτό βοικότανε στην ερημιά...

Πέρασαν έτσι κάμποσες στιγμές άγωνίας...

Έξαφνα, άκούστηκαν και πάλι κατι ψθυρητά έξω από την πόρτα.  
Και όμολογώ ότι λίγο έλειπε να λιποθυήσω από το φόβο μου, όταν  
άκουσα τη γυναικεία φωνή να ρωτά:

—Έχεις μαζί σου το μαχαίρι σου;

Η πόρτα έτριξε. Κάποιος προσπαθούσε να την άνοιξη. Πετάχτη-  
κα κάτω από το κρεβάτι μου κι' έτρεξα και στάθηκα δίπλα στην  
πόρτα, έτοιμος ν' άμυνθώ. Ο Ραϊμόνδος, που δεν πρόλαβε να τον  
ξύπνησω, εξακολουθούσε να κοιμάται ήσυχος και άμέριμος...

\*\*\*

Τη στιγμή εκείνη, μιά άχτίδα φωτός γλίστρησηε κάτω από την  
πόρτα.

Και ή πόρτα άνοιξε σιγά-σιγά...

Ένας άνδρας μπήκε μέσα, έυ-  
πόλητος κρατώντας ένα μαχαίρι.  
Η τρομερή σιλουέττα του διεγρά-  
φη κατάμαυρη στο φωτισμένο κά-  
δρο της άνοιχτης πόρτας.

Η γυναίκα έμεινε απ' έξω,  
κρατώντας στο χέρι το φανάρι.

Και είπε για τελευταία φορά  
στον άνδρα:

—Σιγά-σιγά!

Η καρδιά μου κόντεψε να στα-  
ση στο στήθος μου από τους δι-  
καίους χτύπους.

Εξακολουθούσα να μένω κρη-  
μένος πίσω από την πόρτα.

Δεν τόλμησα να κινηθώ, να  
φωνάξω, να κάνω μιά χειρονομία.

Στο μεταξύ, ο σπληνικός άν-  
δρας προχωρούσε προς το κρε-  
βάτι, πατώντας στις νύτες των  
ποδιών του.

Και όταν έφτασε μπρός στην  
κλίνη, όπου κοιμόταν ο δυστυχής  
Ραϊμόνδος, σήκωσε το γυμνό χέρι του, ένα μαύρο και τριχωτό χέρι...

Το μαχαίρι σκόρπασε μιά άπαισία λάμψη...

Και τότε... είδα τότε τον αγριάνθρωπο να κόβη μιά μεγάλη φέτα  
από ένα ζευγάρι που ήταν κρεμασμένο πάνω απ' το κρεβάτι!

... ..

Την άλλη μέρα το πρωί, το δάσος τραγουδούσε κάτω από τον φλο-  
γερό ήλιο. Ο ούρανος ήταν γαλανός και τα πουλιά γλυκοκελαδούσαν  
απ' στις φυλλωσιές των δένδρων.

Όταν κατεβήκαμε κάτω στην τραπεζαρία, βρήκαμε τους οικοδε-  
σπότες να μās περιμένουν. Τό τραπέζι ήταν στρωμένο. Η λαχάρα σου-  
πα άχνιζε σε μιά μεγάλη ναβάβα. Εγώ ήμουν καταχαρούμενος. Δεν  
είχα πια άκρια τίποτα από Ραϊμόνδο για την άγωνία που δοκίμασα  
την περασμένη νύχτα.

Ο αγριάνθρωπος μās ρώτησε πώς περάσαμε τη νύχτα μās και  
ή γυναίκα του μās ζήτησε συγγνώμη, επειδή δεν είχε τα μέσα να μās  
περιποιηθ ή καλύτερα...

Είχαμε διαβολέμενη δρεζί.

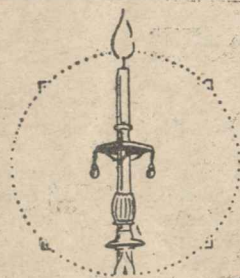
Και όταν ύστερ' από τη σούπα, είδα την οικοδέσποινα να μās  
φέρνει δυό... γάλους ροδοκόκκινους και ξεροψημένους, θυμήθηκα  
τη μυστηριώδη νυχτερινή κουβέντα, έμπεθα δυνατά γέλια, ενώ οι άλ-  
λοι με κύταζαν κατάπληκτοι, και είπα:

—Α! κάνατε πολύ καλά που τους σ φ ά ξ α τ ε κ α ι τ ο υ ς  
δ υ ό !... Δεν σας βλέπω από την πείνα...

ΖΩΡΖ ΓΚΥΓΙΩΜΟ



## Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ



## Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ —  
Ο 'Ιωνάθαν 'Αρκερ, ή γυναίκα του ή Μίνα, ή κόρη τους 'Αγγή, 18 ετών, κ' ή μικρή φίλη της, ή Λευκή Βάν 'Ελισγγ, έγγονή του σοφού καθηγητού Βάν 'Ελ- σιγγ, πηγαίνουν να έπισκεφθούν, στα Καρπάθια, τον περίφημο πύργο του Δρά- κούλα, τον πύργο του Καπετάν Βρυκόλακα, που στήριξε άλλες ή φώλια του τέρατος αυτού. Κάνουν το ταξίδι αυτό για νέ' ξενοθυμούν τα παλιά τους, για να θαυμάσουν την άγρια φύση των Καρπαθίων και να δουν τί γίνεται ό τρομερός πύργος, μια και δεν υπάρχει πειά κανένας σχετικός κίνδυνος, μετά την έξοδωσι του Καπετάν Βρυκόλακα πρό εικοσαετίας. 'Η 'Αγγή κ' ή Λευκή δεν έχουν ιδέα για την παλιά τρομερή περιπέτεια του 'Αρκερ και την ύπαρξή του Δράκουλα. Σ' ένα έξοχο σπίτι στα Καρπάθια, που οι ταξιδιολόγοι μέ- νουν μια νύχτα, μια παράξενη γρή άς εκατό χρόνων, συμβουλεύει τον 'Αρ- κερ να γυρίση πίσω. Ο Βρυκόλακας, του λέει, δεν εξοντώθηκε, ζή ακόμα στον πύργο του πίνοντας αίμα... 'Εχει ρημάξει μια έπαυλη, την 'Επαυλή της Κατάρας, όπως την λέει. 'Ολοι πέθαναν σ' αυτή μυστηριώδως. Συγχρόνως μια νύχτα, ένας τεράστιος μαύρος, γάτος πήδαι στο δωμάτιο των κοριτσιών κ' έξαφανίζεται κατόπιν παραδόξως. 'Η Μίνα βλέπει στον ύπνο της το φάν- τασμα της Λουκίας, ή οποία την απειλεί. Την άλλη μέρα της διηγείται πάλιν τερατώδη πράγματα για το Βρυκόλακα μια χωρική. Ο Βρυκόλακας πήδησε, της λέει, μια νύχτα σπίτι της, της άρπαξε το παιδί και της το έπνιξε. Τελ- λος απ' τη λήπη του ό άντρας της παραδόξως το Βρυκόλακα τα μεσάνυχτα στο νεκροταφείο. Ο Βρυκόλακας παρουσιάζεται εξαφνα κ' ό χωρικός τον πυροβολεί...

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Πόιν ό καταραμένος βρυκόλακας προφτάει να μ' άγγισή, τόν ξαναπροσκόλλησα...

Ούρλιαξε με λύσσα...

Τά χοντρά βόλια, με τά οποία είχα γεμίσει το τουφέκι μου, τόν χτυπήσανε, φάνεσαι, στα ψαχνά.

Γιατί δεν ήταν σάν μια σφαίρη τη στιγμή αυτή. Είχε σώκρες και δότα... Το κατάλαβα αυτό, γιατί μόλις τούρουξα κ' έκοινα άγρια, άπλωσε τά χέρια του ίσια στο λαμύ τού...

"Ω, τά χέρια του!...

"Ήσαν κρύα σάν το χιόνι!... Και τά νύχια του, τά νύχια του ή- σαν μυτερά!...

Θά μ' έπνιγε άν δεν έκανα πίσω...

Ρίχτηκε τότε σάν όρνιο, άγριο και νυχάτο να μου βγάλή τά μάτια.

Ρίχτηκε τότε σάν όρνιο, άγριο και νυχάτο να μου βγάλή τά μάτια.

δύλου μου...

Μουγγίσατε γεμάτος θυμό και ξαναχάμηξε να με πιάση. 'Η ανάσα του μύριζε σαπιά τάφου!...

Ο σκοπός του ήταν να με πνίξη, όπως κατάλαβα. Και θά μ' έπνι- γε, άν τά πονεμένα του χέρια δεν άγγίζανε το κορμόνι του φυλαχτού μου...

Θέε μου!... Το φυλαχτό μου μ' έσωσε... Μόλις ό βρυκόλακας άγγιξε επάνω του, έτρεξε όργι- σμένος τά δόντια του και ρίχτηκε πρός τά πίσω... Κατάλαβε πώς δεν μπορούσε να με πιάση στή χέρια του, δεν μπορούσε να μου κόψει καμιά κ' αυτό τόν εξαργίω- νε περισσότερο...

Η αγωνία μου κ' ή φρίκη μου τις στιγμές αυτές δεν περι- γράφεται...

Τό σκοτάδι ήταν πυκνό. Δεν διέκρινα παρά τη σιλονέττα του καλοσμένου αυτού. Τριγυρίζει κον- τά μου, όπως ή γάτα τριγυρίζει το ποντίκι... Τά μάτια του, κα- θώς με κίτταζε, άστραφταν. 'Απ' τά σφιγμένα του δόντια βγαίνανε φοβερές βλαστήμιες κ' απειλές...

Τί θά γινόταν πειά; 'Αρχισα να χάνω τις δυνάμεις μου. Τουρ- τούριζα σάν να είχα πυρετό... Κι' αυτός όλο και βριμάτιζε γύρω μου, με τό βλέμμα του καρφωμέ- νο επάνω μου.

Έξαφνα ένας πετεινός άκού- στηκε να λάλει κάτω κοντά. Ο βρυκόλακας στάθηκε, σκέφτηκε λίγες στιγμές κ' ύστερα μονο- μούρσιζε, κυττάζοντάς με άγρια: — Σκύλε, θά πεθάνης!...

Κατάλαβα πώς έφτασε ή τε- λευταία μου στιγμή. Είχε βρει, φαίνεται, κανένα άλλο τρόπο για



"Ενα βράδυ που βγήκε στο βάλτο για κυνήγι..."

## ΤΟΥ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ



να μου κόψει καμιά... Τόν είδα να προχωρή κοντά στην έκκλησία, έχει πού είνε ριχμένα μερικά μεγάλα δο- κάρια... Έσκυψε να πάρη ένα από αυτά. Τό αίμα μου πάγωσε. Μι- την τερραστία δύναμή του θά μπορούσε να με συντρίψει, να μου σπύ- σιη τά κόκαλα, χτυπώντας με μ' ένα τέτοιο δοκάρι... Δεν έπρεπε να χάνω καρρό. Έκανα τό στανρό μου, έμπιστευτήκα τόν έαυτό μου στή Θεό κ' άρχισα να τρέχω... Έτρεχα σάν τρελλός, περιμένοντας κά- σιγμή σέ σιγμή ν' άκούσω πίσω μου τά βήματά του. Μά πρώτα παραδόξω!... Δεν άκουσα τίποτε... Γιατί δεν με κυνήγησε; Τί πού συνέβη; Δεν ξέρω... Ο Θεός μ' έσωσε από σίγουρο θάνατο...

Αυτό, κυρία, συνέχισε ή χωρική, μου διηγήθηκε ό δυστυχισμένος ό άντρας μου, όταν γύρισε απ' τό νεκροταφείο... Φαντάζεστε πειά τι νύχτα περάσαμε... Ο φτωχός μου ό άντρας έπεσε στή κρεβάτι με σίγη και πυρετό... Είχε ένα τσαγρούνισμα στο λαμύ άπ' τά νύχια τόν καταραμένο βρυκόλακα. Τόν φοβόρισε και τόν κυνήγησε ός τό σπίτι σχεδόν. 'Απ' τη νυχτιά αυτή ό δούτιχος ό άντρας μου κρεβά- τήθηκε, για καλά πειά, για να μην ξανασηκωθεί. Ο πυρετός τόν έ- καιγε. Τό άπόστημά του απ' τό τσαγρούνισμα τού βρυκόλακα έβε- πριστεί. Παραμιλούσε κ' ή φωνή του ήταν άλλαγήνη, σάν να μην ήταν δική του. Τόν ξενυχτούσαμε πειά για να μη μάζι φωνή μέσα στή νύχτα. Κάθε πού σήμαινε μεσάνυχτα, τά μύτια του γουφίνανε, γούριζαν ανάποδα. Η ανάσα του γινόταν δύσκολη, σάν κάποιος να τόν πνίξε στο στήθος. Η φωνή του βραχνή και γεμάτη άγνοία. Δεν νόταν από σπασμοδόνες στο κρεβάτι του. Κ' όλο φώναζε τά ίδια τρομερά λόγια:

—Νάτος!... Έρχετα... Έρχετα!... Βλέπω τά μάτια του να λάμπουν σάν δυό νεκρικές λαμπάδες!...

—Αχ, κυρία!... Είν' αδύνατον να φαντασθήτε τί τρομερές νύχτες περάσαμε... Πάνω στο κρεβάτι του, ό άντρας μου νυχτοραγούσε.

Έξω ουφλάζανε οι λύκοι και τά τσακάλια. Παραξένα νυχτοπύλιν- χιπούσαν τά φτερά τους και σκούζανε λένθημα πάνω στή στέγη...

Ο δούτιχος ό άντρας μου είχε πριστεί κ' είχε μαυρίσει σάν τόν Κάιν. Βγαίναν άφρόι απ' τό στόμα του. Έτρεξε τά δόντια του κ' είχε κορφομένα τά μάτια του στο παράθυρο... Τί έόλεπε κεί πέρα; Τί φοβικά πράγματα άν- τίκριζαν τά μάτια του; Γιατί να λήη έκείνη τά παρξένα λόγια;

—Κλείστε τό τζάμι!... Φό- ναζε και χτυπιότανε. Δεν τή βλέπετε λοιπόν;... Με κίτταζε... Θέλει να μη μέση, γυναικά ό καταραμένος!...

Μιά νύχτα, έξαντλημένη απ' τόν πόνο μου και την άγανάπη, γονάτισα κάτω και προσευχή- θηκα στο Θεό.

—Κύριε!... Κύριε!... Αυτή- σου τη δούλη σου... Γιατί έ- νεις δύναμη στο Σατανά, Κί- ριε!... Θεέ λοιπόν να μάζ άρ- νίσης!... Ρίξε τούς κεραυνούς σου και κόψε τον. Παντοδύ- ναμ θεέ!...

Την ίδια στιγμή ένα γέλιο άκούστηκε απ' έξω, σάν άπών- τηση στην προσευχή μου. Ή- ταν ένα γέλιο σκληρό, κοροί- δευτικό, απάνθρωπο, ένα γέλιο γεμάτο άσέβεια, που μου πά- γωσε κ' αυτό τό μεδούλι μέσα στα κόκαλα...

Τέλος, κυρία, ό άντρας μου ό δυστυχισμένος πέθανε. Ω, πώς σκούζανε οι λύκοι τη νύχτα

που παράσσε την ψυχή του. Πώς δεν τρελλάθηκα, είνε θαύμα, κυρία...

Τώρα πειά έμ' έζημι και μόνη σπόν κόσμο. Έρχομαι και κλαίω πάνω απ' τούς τάφους τών άγαπημένων μου. Τόν καταραμένο βρυκό- λακα δεν τόν ξανάδα πειά. Άγίασα τό σπίτι κ' έλαβα τά μέτρα μου, ύστερα απ' τις συμφορές που μάζ έτυχαν...

## ΣΤΗΝ ΕΠΑΥΛΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΑΣ

(Απ' τό 'Ημερολόγιο της Μίνας 'Ιωνάθαν 'Αρκερ)

Αθήνημερόν. —Η διήγησι της δυστυχισμένης χωρικής μου- κας βαθύτατη έντύπωσι. Ήσιον ήσυχη και ξένοιαστη και τώρα φο- βόδια, φοβόμια κ' άνησυχο. Φοβάμαι, για την άγαπημένη μου κόρη. Άν ήξερε τί συμβαίνει, θά πέθανε ή γλυκειά μου κορούλα απ' τόν πρώτο της. Η σκέψεις μου στοφορνίζουν μέσα στο κεφάλι μου και με ζαλίζουν. Ζή ό κόμης Δράκουλας; Όχι, όχι, δεν είνε δυνατόν. Κάτι άλλο συμβαίνει. Κάτι τό σκοτεινό και τό άνεξήγηστο. Άλλά τι έως; Τί έξήγησι να δώσω σ' όλα αυτά τά παρόδοξα γεγονότα; Είνε περιστασιας που τό μυαλό τού ανθρώπου σταματά. Τό ίδιο έχω πειά κ' έγώ... Ο Θεός άς μάζ έλεήσει...

Με τ ά τ ό μ ε σ η μ έ ρ ι.—Πήρα τόν 'Ιωνάθαν ή- διαπύρος και τόν διηγήθηκα καταλεπτός όσα μου είπε ή χω- ρική που συνάντησα στο νεκροταφείο. Ο λατρετός μου σύ- γγγος μ' άκουσε με μεγάλη προσοχή. Στήριξε ύστερα τό κε- ράι του στα χέρια του και βυθίστηκε σέ σκέψεις.

Τόν άφρησα να σκεφθή άρεστά, χωρίς να τόν διακόψω. Απ' την έκφραση τού προσώπου του καταλάβαινα πώς μια μεγάλη πίκρη γίνεται στο πνεύμα του. Τέλος, σήκωσε τό κε- ράι του, στήριξε πάνω μου τό βλέμμα του και μου είπε:

—Τί σκέπτεσαι λοιπόν, Μίνα;

—Άγαπημένο μου 'Ιωνάθαν, δεν σκέπτομαι τίποτε. 'Η σκέψη μου έχει σταματήσει. Περιμένο να μου πής να γυρί- σουμε στο Λονδίνο για να σ' άκολουθήσω πρόθυμα.

—Κι' άν ή άπόφασή μου είν' άλλη, Μίνα;

—Τί έννοεις, 'Ιωνάθαν; Μίλα μου ελεύθερα. Ξέρεις κα- λιά πώς θά σ' άκολουθούσα πρόθυμα και σ' αυτόν τόν 'Αδη.

Ο 'Ιωνάθαν δίστασε λίγο και τέλος μου άπάντησε:

—Πές μου, Μίνα, έχεις τό θάρρος να συνεχίσουμε τό περσί μου;

—Ναι, 'Ιωνάθαν. Θά σ' άκολουθήσω όπου κ' άν πάς.

—Λοιπόν, Μίνα, δεν σοι τό κρύβω. Όλα αυτά που λέ- γονται μ' έχουν άναστατώσει και μέσα σ' άφάνταστο βαθμό.

Είμαι γεμάτος άνησυχίες και θλίβερά προσασθήματα. Συγ- χροής όμως τό νέο αυτό μυστήριο με γοητεύει και με τρα- βά άκαταίτητα. Ναι, θέλω να μάθω τί συμβαίνει. Ποδό- κι έπισκεφθώ την 'Επαυλή της Κατάρας. Θέλω να μάθω, να μάθω, να καταλάβω, να έξηγήσω τό μυστήριο, να ρέξω όλη στή σκοτεινία του. Ο σεβαστός μου Βάν 'Ελισγγ βοί- σκεται στο Λονδίνο. Όταν δώσω πώς είνε άνάγκη να τρέξη να μάζ βοηθήσει, θά τόν καλέσουμε. Άν είν' άνάγκη ν' άρ- χίσουμε νέα πάλι με κανένα καινούργιο Σατανά,

θά την άρχίσουμε. Αισθάνομαι άξιμαίς τις δυ- νάμεις μου για έναν τέτοιον άγώνα. Η συμφορές τών ανθρώπων τού τόπου αυτού με συγκινούν.

Πρέπει, Μίνα, πρέπει να τούς λυτρώσουμε απ' τη συμφορά που τούς άπειλεί, που τούς άρρατίζει...

—Και τό παιδί μας, 'Ιωνάθαν; 'Η μικρή μας 'Αγγή; 'Η Λευκή 'Ελισγγ, τί θά γίνουν; Πρέ- πει να τούς άφήσουμε εδω γι' ασφάλεια;

—Όχι, Μίνα. Αυτό θά ήταν τρέλλα!... Άν έμε διαγινώτα οι χωρικοί είν' αληθινά, δεν πρέ- πει ν' αφήσουμε ούτε στιγμή τά κορίτσια μακριά μας...

Θά τά πάρουμε μαζί μας, χωρίς να τούς αφήσουμε φανερά τίποτε και θά τά έπιβλέπουμε ά- γριώς. Αυτό είνε τό καλύτερο...

Ο 'Ιωνάθαν έχει δικιο. Δεν πρέπει να έμπιστευθούμε τά κορίτσια σ' ένα χέρι. Μαζί μας θάνα περισσότερο ασφαλίσμένα από κάθε άλλο.

Ο Θεός λοιπόν άς μάζ έχει υπό την σκέπη του κ' άς μάζ βοηθήσει στη δύσκολη αυτή περίπτωση, που τό μυστήριο άπλώνεται γύρω μας τρομαρό, σκοτεινό, άνεξήγητο...».

(Απ' τό 'Ημερολόγιο της Λευκής 'Ελισγγ)

Όσο συμβαίνουν αλλόκοτα κ' άνεξήγητα πράγματα... Κι' όμως δεν έχω πει τίποτε ακόμα στην άγαπημένη μου 'Αγγή. Τις τελευταίες φορές έβλεπα στ' όνειρό μου παρξένα όνειρα. Μου φαίνεται σάν ν' έρωσιν από μερικά μιά φωνή να με καλή, μιά φωνή γλυκειά, μιά και τρομαρή συγχρόως.

Ποτέ μου δεν είχα παρόμοια όνειρα. Άν βρισκόμουν κοντά στόν παππού μου, θά μου τά έξηγοισε όλα. Κι' όμως εδω δεν έχω τό θάρ- ρος στή φίλη μου ν' άνοιξω την καρδιά μου...

Τί να της πω και πώς να της τό πω; Εμ' έρωτευμένη τάχα;

Όχι κ' είνε τό ξέρο...

Τά παρξένα όνειρα τά βλέπω έμείς μέρες τώρα. Μιά χτές τό όνειρό μου συνέβη κάτι άλλο πούχει ά- σφαλίσματα τη ζωή μου... Τόν είδα!...

Μά μάλισα!...

(Άκολουθεί)

## ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

## ΤΡΑΓΟΥΔΙ

'Απ' τούς λυγμούς κ' απ' τά χα- "Ω, πόσο έπόνεσα κ' άπόκαμα  
ώ, πόσο, πόσο έχω άπαυθήσει! στού κόσμου αυτού τη μαύρη  
'Επώθησα μέσ' στή τριαντά- (πλήξη!  
(φύλλα Προσμένο νάρθη άπαλοφύσσια  
να ξεφυχήσω σάν τη δούα. με τις δροσιές να με ρουφήξη.  
Μιά νύχτα σπής δροσοσταλίδες "Ω, τό χουσό τό γλυκοχάραμα  
(τους σπής ματωμένες ράχες να το!  
εξοφτήκα με τό φεγγάρι, "Ολες ή στάλες έφτερούγισαν,  
να γελαστή τό ροδοχάραμα, μονάχα εγώ ξυπνώ εδω κάτω...

## ΠΕΘΑΜΕΝΕΣ ΟΠΤΑΣΙΕΣ

Σάν ήμαστε τρελλούτσικα παιδιά, μάζ έπαιρνε στή γονάτι της ή γιαγιά και μάζ νανούριζε με τά χουσα τά παραμύθια. Έτσι, μεθώντας τη μικρούλα μας καρδιά, γλυκοκοιμήθη μέσ' στόν τάφο εκείνη πειά, κ' έμεις ξυπνήσαμε στού πόνο την αλήθεια

Μέσ' στόν παραμυθίων την ήδονή μ' ένα χαμόγελο την πήραν οι σούραγοι, όποις μάζ έπαιρνε για να μάζ νανουρίση. Έκείνη πειά ούτε κλαίει, ούτε πονεί... Τώρα της λέει με τη γλυκειά του τη φωνή παραμυθάκια ένα θλιμένο κυπαρίσσι.

Και τώρα έμεις χωρίς παρηγοριά, με την καρδούλα από τά κλάματα βαρεία, παρξά ξυπνούμε από την πλάνη στην αλήθεια. Και σπής γιαγιάς μας τόν τάφο γύρω άριά, θαρρείς, υφάνουν τό όνειρά της τά κλαριά και φτέρουμε χαμόμια στα παραμύθια...

## ΤΡΕΛΛΕΣ ΝΥΧΤΩΔΙΕΣ

Σ' ενός όνειρου την όλόλευκη άγκαλιά θά κοιμηθώ.  
Δέ θάχη κύμα, φλοίσβο, άκρογαλιά, ούτε βυθό!

Και θά με θάβη όλόλευκη σιγή, σιγή λευκή,  
και δέ θά φτάνουν κάτω από τη γή λυγμοί ως εκεί...

Και την ψηχούλα μου την άδολή κ' άγνή, την παιδική μου,  
δεν θά την πνέζουν τάφοι σκοτεινοί και κυπαρίσσια.

Φοβάται τά σκοτάδια... Είπε δειλή, μικρή, άλαστο,  
Ένός όνειρου θά την τρέξουν άπαλοί, πόδοι άφροί.

Και θά τη θάβη όλόλευκη σιγή, σιγή λευκή,  
και δέ θά φτάνουν κάτω από τη γή λυγμοί ως εκεί...

## ΗΡΘΑ...

Ηρθα να δώ τά συνέγερα και τά νερά τ' άφρολουμένα;

Τάχα με φέρανε για πόνω ή για χαρά στόν κόσμο έμένα;

Ηρθα χαμόγελα, λυγμούς, παρηγοριά γύρω να στείλω;

Ηρθα να νοιάσω τις δροσιές ή το βοριά, θλιμμένο φύλλο;

Ηρθα να κλάξω την παρξότετη έποδό:

«Είπε όλα πλάνη»;

Ηρθα τό χόμα τών όνειρων μου να ιδώ πώς θά πεθάνη;

Ηρθα να πλέξω άφροσπελούς και ιδανικά; Ηρθα να ψάλλω ;...

Ηρθα να χύσω λίγα κλάμματα γλυκά, και τίποτ' άλλο!...

ΝΑΠ. ΔΑΠΑΘΙΩΤΗΣ



## ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

## Η ΜΝΗΣΤΗ ΤΟΥ ΑΤΤΙΛΑ



ΗΝ εποχή που βασιλευσε ο αυτοκράτορας Βαλεντιανός, υπήρχε κοντά στη Ραβέννα ένα μεγάλο μοναστήρι καλογοραίων.

Ένα πρωί κάποιος μοναχός απεσταλμένος ζήτησε να μιλήσει ιδιαιτέρως στην ηγουμένη. Η ηγουμένη τον δέχτηκε σε μία αίθουσα, όπου δεν βασιλεύονταν η στιγμή αυτή κανείς άλλος.

Ο άγνωστος τότε της είπε, ότι ήταν απεσταλμένος εκ μέρους της αυτοκρατορίας Πλασιδίας, της μητέρας του αυτοκράτορος.

Η ηγουμένη εκπλήχτη τον ρώτησε τι ζητούσε απ' αυτήν η σεβαστή Λαυρόντισσα. Κι' ο απεσταλμένος της είπε:

— Η αυτοκρατορία σας παρακαλεί να ετοιμάσετε ένα κελλί για μία νέα μοναχή, την οποία θα φέρω εγώ, σε λίγο, αυτή ή ίδια ή Μεγαλειότητά.

— Είμαι πρόθυμη να εκπέσω τις διαταγές της Αγνούστας, εάν αυτή ή ηγουμένη, ή οποία σκεφτότανε συγχρόνως:

«Πού να είνε άραγε αυτή η νέα, την οποία ή ίδια ή αυτοκρατορία θέλει να οδηγήσει εδώ;»

— Σας παρακαλεί ακόμα ή Αγνούστα, συνέχισε ο απεσταλμένος, ο σεβαστή ηγουμένη, να μη μάθη κανείς άλλος τον έρχομό της εδώ. Να την δεχίστε σεις, μόνη.

— Πολύ καλά, αποκρίθηκε ή ηγουμένη, σκεπτόντας με ύποπτη το κεφάλι της.

\*\*\*

Έπειτα από μερικές ώρες, ή αυτοκρατορία Πλασιδία βρισκόταν στο μοναστήρι, μπροστά στην εκπλήχτη ηγουμένη.

Δεν ήταν ή πρώτη φορά που έπισκεφτόταν το μοναστήρι ή αυτοκρατορία. Είχε ρθει κι' άλλες σ' αυτό, γιατί ήταν πολύ εύλαβής, αλλά ή πρώτη φορά έρχόταν με τόσο μυστικότητα.

Έφτασε μ' ένα φορτίο σκεπασμένο έμπνεως και δεν μπόρεσε από τη μεγάλη κεντρική είσοδο, αλλά από μία μικρή πόρτα κρυμμένη κάτω από πικινό κισσό.

Μία γυναίκα σκεπασμένη με πυκνούς, μακρούς πέπλους, την ακολουθούσε.

Η ηγουμένη όδηγηση την αυτοκρατορία και την άγνωστη γυναίκα στο κελλί που ετοίμασε χωρά μόνη της, όπως της είχε παραγγείλει ή Αγνούστα.

Τότε, μ' ένα απότομο κίνημα ή άγνωστη γυναίκα, που συνώδεσε την αυτοκρατορία, έβγαλε από το πρόσωπό της τον πέπλο που την σκέπαζε. Και ή ηγουμένη αναγνώρισε την Όνωρία, την κόρη της αυτοκρατορίας.

— Σας παρακαλώ, σεβαστή ηγουμένη, είπε ή αυτοκρατορία, να έχετε καλή περιποιημένη εδώ την κόρη αυτή. Θα μείνει εδώ για πολλόν καιρό, ώσπου να μετανοήσει για την ανοησία και την παρρησία της. Κι' αν δεν μετανοήσει ποτέ, τότε θα μείνει για πάντα, σ' όλη της τη ζωή, κλεισμένη μέσα σ' αυτό το κελλί.

Η Όνωρία, ακούγοντας τα λόγια αυτά της μητέρας της, γέλασε σαρκαστικά.

— Δεν θα μετανοήσω ποτέ! είπε. Θα είμαι πάντα ή μνηστή του 'Αττίλα!

Η ηγουμένη, στο άκουσμα αυτού του όνόματος σταυροκοπήθηκε.

— Η Όνωρία άρχισε να γελεί.

— Και τ' όνομά του ακόμα, προσέειπε τρώο, είτε κατόπιν. Λοιπόν, έγώ θα γίνω γυναίκα αυτού του ανθρώπου που τον τρέμειτε όλοι. Κι' ο αυτοκράτορας ακόμα τρέμει όταν άκουει τ' όνομά του. Τι άνθρωποι που είνε όλοι, όλοι!...

Μά ο 'Αττίλας δεν φοβάται τίποτα κι' έρχεται, έρχεται σάν θύελλα...

— Σιωπή! είπε αυστηρά ή αυτοκρατορία. Σιωπή.



Η ηγουμένη αναγνώρισε την Όνωρία, την κόρη της αυτοκρατορίας...

Όνωρία!... Είσαι τρελή και δεν ξέρεις τί λές.

— Όχι, δεν είμαι τρελή, φώναξε ή Όνωρία. Είμαι ή μνηστή του 'Αττίλα και θα γίνω γυναίκα του. Ξεχάστε λοιπόν, μητέρα μου, ότι εσείς, κόρη, μητέρα και αδελφή αυτοκρατόρων, πάσχετε ακόμα τη άλλοτε από τους βαρβάρους κι' αναγκάζεστε να παντρεύεστε το βασίληά τους, τον 'Αττίλα; Γιατί κι' εγώ να μην πάρω τον 'Αττίλα;

— Τον 'Αττίλα! φώναξε ή αυτοκρατορία. Τον Μογγόλο αυτό με τα λωξά μάτια και το κίτρινο δέρμα; Αυτόν που κτερίζει βάρβαρους ανθρώπους, παιδιά μαρμαρών και δαυμόνων, ανθρώπους που τρώνε κρέας ώμο, σάν σκυλιά!... Τον 'Αττίλα, τον έρχο της αυτοκρατορίας μας, τον εδολοχό!

— Μητέρα μου, είτε πάλι ή Όνωρία, ο βασιλιάς 'Αττίλας δεν είναι καλύτερος.

— Είπε αδιόρθωτη, είτε ή αυτοκρατορία στην ηγουμένη, να μείνει εδώ για πολλόν καιρό...

Όταν ή αυτοκρατορία και ή ηγουμένη έφυγαν κι' ή Όνωρία μείνει μόνη μέσα στο κελλί της, άρχισε να συλλογίζεται:

— Ναί, είμαι ή μνηστή του 'Αττίλα. Τού έστειλα μ' ένα δικό μου το δαχτυλίδι μου. Όλοι οι Ρωμαίοι είνε δαυλοί, αφού έχουν τόσο στο άκουσμα μόνο του όνόματος του 'Αττίλα. Ένώ ο 'Αττίλας...

Α, ο 'Αττίλας είνε άπρηκτος, γενναίος, άμείλικτος...

Η Όνωρία άγαπούσε τρελλά κάποιον, πριν άγαπήσει τον 'Αττίλα. Μά ο έλκετός της αυτός...

...το άκουσε και ο πού άνδρας ός απ' όλους της Ρωμαίας, βρόδινε μία μέρα σιωπηλός! Γιατί έτσι θέλησε ο δικός της, που δεν έφαινε λογικό να πάει αυτή ή έδω, δηλαδή τον αυτοκράτορα, να έλκε στρατιώτες. Και τότε ή Όνωρία, για να έλκε έστειλε το δαχτυλίδι της στο 'Αττίλα. Θα γινόταν βασιλιάς των Ούνων, και...

...ραζε αν ο 'Αττίλας έλεγε καλές γυναίκες; Αλλά ή Όνωρία ήσαν κόρες Κασάρων, έτσι αυτή...

Και ή Όνωρία, σκεπτόμενη τώρα το μέλλον της και τα χέρια της στα πόδια της, παραθύρου του κελλιού της, ψιθύρισε:

— Έλα, 'Αττίλα!... Να με σώσεις!... Τι με νοιάζει αν είσαι άσχημος; Για μένα θα είσαι όμορφος, αφού θα σαι ο έκδικός μου. 'Αττίλα, ή μνηστή σου σ' ερωτεύει...

\*\*\*

Όταν ο 'Αττίλας ήρθε...

...γράφια και το δαχτυλίδι της Όνωρίας, γέλασε με την καρδιά του, δεν γελούσε.

— Θα είνε, είτε, καμιά, πονηρία των Ρωμαίων αυτό. Μά...

Όταν όμως ζήτησε πληροφορίες για την Όνωρία, του είπαν...

...ήταν όμορφη και περήφανη κι' ότι την έφοβόντουσαν κι' ή μητέρα της κι' ο αδελφός της ακόμα.

Τού είπαν επίσης πως την είχαν κλείσει σ' ένα μοναστήρι, και είχε τομώσει να του στείλει το δαχτυλίδι της.

Τότε ο βασιλιάς των Ούνων σκέφτηκε:

«Δεν υπάρχει λόγος να πάω να πάρω από τώρα την Όνωρία. Όταν φτάσω στη Ραβέννα, πηγαίνω, αν θέλω, και την πατέρα της. Στο μεταξύ αυτό, ή Όνωρία περιμένει... Περιμένει κλεισμένη σε αυτό μελαγχολικό κελλί της...»

Πέρασε κάμποσος καιρός ακόμα. Ήταν το έτος 451. Ο 'Αττίλας πλησίαζε προς τη Ραβέννα. Η Όνωρία άκουσε μία μέρα κάλογους να συζητούν μεταξύ τους για τον φοβερό κατακτητή...

...πλησίαζε όλοένα με τα βάρβαρα στρατεύματά του και χάραζε...

...βολικά.

Πραγματικά δέ, λίγες μέρες ύστερα, ο 'Αττίλας είδονταν...

...αυτοκράτορα Βαλεντιανό, δι' ζητεί να του παραδώσουν...

...Ραβέννα και την Όνωρία, ή οποία ήταν μνηστή του, αφού...

...το δαχτυλίδι της.

Ο Βαλεντιανός κόντευε να πεθάνει απ' την...

...μο του. Μά έφαγα έφτασε μία άνελιστη...

...Διαγγέλεις γεμάτοι σκόνη, ήρθαν κι' έ...

...μπροστά στα πόδια του αυτοκράτορος, λέγοντας:

— Σωθήκαμε!... Ο 'Αττίλας δολοφονήθηκε...



## ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

## Ο Κ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ Κ' Η ΠΕΘΕΡΑ ΤΟΥ

Τόν γνωστό θεατρικό συγγραφέα κ. Νίκο Λάσκαρη, μία φορά κι' έναν καιρό, πρὸ... ἀμνημονεύτων χρόνων, στά πρώτα χρόνια που ήταν παντρεμένος, τόν παρακολούθησε ή πεθερά του, για να μην κάνει άπιστος στη γυναίκα του.

Πού πήγαινε και πού στεκόταν και με ποιά μιλούσε, έρχετο να της δίνει αναφορά!...

Αυτή ή ιστορία ένοχλούσε βέβαια το Λάσκαρη, αλλά και χωρίς να τόν θυμίζει. Και σάν άνθρωπος του πνεύματος που ήταν, σκέφτηκε να δώσει ένα καλό μάθημα στην πεθερά του.

Έτυχε λοιπόν, κάποτε, να φύγει ή κυρία του για την Αίγυπτο, σε κάποιον πλούσιο θείο, που είχανε εκεί, για να περάσει το χειμώνα της.

Έτσι έμεινε στο σπίτι ο Λάσκαρης και ή πεθερά του.

Ο Λάσκαρης ήταν υποχρεωμένος, φυσικά, να συναναστρέφεται κάθε μέρα με ήθοιους και να παρακολουθί τα έργα του στο θέατρο.

Έτσι πολλές φορές πήγαινε άργά στο σπίτι του, όπου τόν περίμενε ο... αφύλαξ άγγελος της... κρεββατοκάμαράς του για να τόν πιάσει!...

— Ά, έτσι είσαι, είτε μέσα του ο Λάσκαρης, θα σου δείξω εγώ.

Πήγε λοιπόν ένα βράδυ στο θέατρο της Μαρίκας Κοτοπούλη και της γύρεψε ένα καπέλλο γυναικείο, μία όμπρελλα, ένα πανωφόρι κι' ένα μανσόν. Φορτωμένος μ' όλα αυτά, γύρισε, χωρίς να τόν διή ή πεθερά του, σπίτι του, και τα σκόρπασε έπάνω στις πολυθρόνες και σ' έναν καναπέ στο διπλανό δωμάτιο της κρεββατοκάμαράς του.

Τό πρωί, μόλις ξύπνησε ή πεθερά του, και είδε τό... φοβερό αυτό θέαμα, λίγο έλειψε να της ρθει ταμπαλά! «Άρχισε λοιπόν να βηματίζει, θηριώδης, έξω από το δωμάτιο του Λάσκαρη, περιμένοντας τόν γαμπρό της να ξυπνήσει.

Ο Λάσκαρης από μέσα απελάμβανε τού θέαματος, κρυφουκτιάζοντας απ' την κλειδαρότρυπα.

Ευτυχώς πάλι για την εκδίκησόν του και για να παρατείν το μαρτύριο της πεθεράς του, ξεπλώθηκε στο κρεβάτι του και ξανακοιμήθηκε ως τίς... δέκα! Στις δέκα που ξύπνησε, άκουσε την πεθερά του να κούνη ακόμα βόλτες απ' έξω και να μουρμουρίζει, ξαναξαπλώθηκε τότε στο κρεβάτι του, πήρε εφημερίδες κι' άρχισε να διαβάζει...

Πήγε ή ώρα έντεκα... δώδεκα... μία μετά το μεσημέρι. Τη στιγμή αυτή είδονταν την πεθερά του Λάσκαρη, ότι τό φά είνε έτοιμο και θα κορώσει. 'Αλλά πού να τό κούνησιν απ' τη θέσ της. Αυτή είχε όρεξη να φάει μόνον... τό γαμπρό της!...

Φτάνει ή ώρα δύο μετά το μεσημέρι.

Η πεθερά τα ίδια και χειρότερα. Μάσκαρας απ' έξω! Από μέσα ο Λάσκαρης... τα ίδια κι' αυτός.

Πεινούσε, αλλά χόρταινε... έκδικησε!

Έφαγα τό δωμάτιό του σιέται... έξ ουελών.

Από κλωτσιές στην πόρτα, έκαμαν την κλειδαμάν να τρέξει κι' ακολουθίκε μία τρομερή φωνή:

— Στυφήστε, έπί τέλους, κωμωδοποιεί! Στυφήστε!...

Πώς είνε; φώναξε ο Λάσκαρης από μέσα. Τι συμβαίνει;

Πυκνά!... Έπιασε τό σπίτι φωτιά!

— Πυκνά και μάλιστα μεγάλη στο κεφάλι σου, βρυχίθηκε ή πεθερά του. Άνυξε γρήγορα την πόρτα, πάλιν την σπάζω!...

Κι' επειδή ήταν βαρήν για τό κίνη, ο Λάσκαρης άνοιξε ήσυχα ή πόρτα και με γλυκύτατη φωνή ρώτησε την πεθερά του:

— Μά τί συμβαίνει, καλή μου μητέρα;

— Τι συμβαίνει, αγαυέστατε!... Τέτοια κωμωδία δεν την περίμενα ποτέ μου.

Και έβαλλε, είσβαλλε στο δωμάτιό του κι' άρχισε να γίγνη:

— Μά τί ζήτησε; την ρώτησε ο Λάσκαρης.

— Αυτή την παταβούρα!

— Παταβούρες εδώ μέσα; Στη κουζίνα να κυττάξεις!

— Αυτή την παταβούρα που κούβαλλες τη νύχτα εδώ μέσα!... Πού στο διάβολο την έκρυψες, την ξεχάστημένη, που δεν γινόταν να ξεπλώσει τό σούκι της στα έπιπλα!...

— Ά, για τό σούκι της κ. Κοτοπούλη λές; απάντησε ο Λάσκαρης.

— Ποιά Κοτοπούλη, γαμπρέ μου; Ρώσε είνε τα σούκια αυτά; Πού είνε κρυμμένη ή πίσσα;

— Μα αυτά τα σούκια είνε της κ. Κοτοπούλη, έξηγησε ο Λάσκαρης. Είχε απ' τό βρεστάριό της. Μου τα χάρισε να της τα φάω.

— Τι έκαμε, λέει; Όστε δεν είχες καμιά γυναίκα εδώ μέσα;

— Έγώ; Μά αν ήθελα έγώ να φάω γυναίκα...

...εδώ, πρώτα—πρώτα θα έφαγα τα σούκια της κι' έπειτα την ίδια. Κατάλαβες; Και τώρα έλα να φάμε, γιατί έχω μία πέτρα που δεν λέγεται!...

Η πεθερά, φαίνεται, πως θα κατάλαβε γάρα πολύ καλά μάλιστα, γιατί από τότε δεν ξαναενοχλήσε τό γαμπρό της.



Ο κ. Ν. Λάσκαρης (Σκίτσος του κ. Ν. Καστανόκη)

## ΜΙΚΡΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΑ

## Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΗΡΟΥΝΙΩΝ

Τα πηρούνια από τριών περίπου αιώνων ήσαν έντελώς άγνωστα. Τότε οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν μονάχα μαχαίρια, με τα οποία έκοβαν τό κρέας σε μικρά κομμάτια και τα έφερναν κατόπιν στο στόμα με τα δαχτύλια.

Σχετικώς άναφέρεται πως όταν ο βασιλεύς της Αγγλίας 'Ιάκωβος Α' κίλησε σε γένια τόν προεβντή της 'Ιαπωνίας, οι συνδαιτημονες έφαγαν με τα... χέρια τους και στο τέλος τα έπλυναν όλοι μέσα στο ίδιο δοχείο!

Τα πηρούνια ήσαν τόσο σπάνια κατά τόν 17ον αιώνα στην Αγγλία, ώστε οι ευγενείς μόλις και μετά βίας μπορούσαν να διαθέσουν μία πιαστρίνα απ' αυτά!

Πρὸ τοῦ 18ου αἰῶνος, στήν Αγγλία δαυ έ...

...τρωναν σε ξενοδοχείο, κουβαλούσαν οι ίδιοι μαζί τους μία θήκη, μέσα στην οποία ύπνηχαν ένα μαχαίρι κι' ένα πηρούνι.

Στήν αρχή τα πηρούνια κατασκευάζοντο από χάλυβα και είχαν μονάχα τρία δόντια, τα οποία άργότερα έγιναν τέσσερα.





Στά 1876 πέθανε στη Σύρο, σε βαθεία γεράματα, ένας πρ ό ην κλειδούχος της αυλής του αυτοκράτορος της Ρωσίας 'Αλέξανδρου του Α', όνομαζόμενος Σπυρίδων Σαβίνης. 'Ο κλειδούχος αυτός ήταν 'Ελληνας καταγωγής. Κερκυραίος, μακρινός όμως συγγενής με τον επί της εποχής του υπουργό των 'Εσωτερικών της Ρωσίας, κόμητα Νεσερόφ.

'Ο Σαβίνης αυτός υπήρξε ο μεγαλύτερος τυχοδιώκτης απ' όσους παρουσιάστηκαν στα χρόνια εκείνα στη χώρα των Τσάρων. 'Υποστηρίχθηκε από τον κόμητα Νεσερόφ, κατόρθωσε να μη σ' 'Ανάτοια και να φτάσει στο πικητικό, αλλά και πολύ προσοδοφόρο αξίωμα του κλειδούχου. 'Ο Σαβίνης είχε και το βαθμό του λοχαγού της Αυτοκρατορικής φρουράς και ήταν περιζήτητος στα σαλόνια του μεγάλου κόσμου της Πετρούπολης.

Κατά την εποχή εκείνη, όλοι οι ευγενείς της Ρωσίας ήσαν υποχρεωμένοι να υπηρετούν ένα διάστημα στο στρατό. Γι' αυτό και ο ήρωας μας, ο όποιος κατείχε αυλικό αξίωμα, υπηρετούσε στην Αυτοκρατορική φρουρά...

'Ο Σπυρίδων Σαβίνης ήταν ώριος άνδρας, με έκτακτο παρσένια και άρρενοπι μορφή. Είχε όμως και πολλά ελαττώματα. Πρό πάντων ήταν μισάνθρωπος χαρτοπαίκτης. Κάθε βράδυ έπαιζε μεγάλα ποσά κ' έτσι δεν άργησε να χάσει την περιουσία του και να μπει σε χρέη, τα όποια πολλές φορές επλήρωνε ή ίδια ή αυτοκράτειρα. 'Ωστόσο ο ώριος κλειδούχος δεν έδωσε μυαλό και το πάθος του τον έσπρωξε σε διάφορες κατασχώσεις και κλεψιές.

Στη 'Αλέσχ των 'Εγγενών στην Πετρούπολη — όπου κάθε νύχτα γινόταν γερό παιχνίδι — γεννήθηκαν έξαφνα ύποψιες ότι ο Κερκυραίος δεν έπαιζε τίμια. Μερικοί μάλιστα εξέφρασαν καθαρά την ύποψία τους αυτή, κανείς όμως δεν μπορούσε ν' αποδείξει την αλήθεια της κατηγορίας και ο πρώτος που εξέφρασε έτσι κατά του Σαβίνης, βόηκε τον μετέλ' του. 'Ήσαν αυτός ο πρίγκιπ Κορσακώφ και ο Σαβίνης τον έφρασε κ' έπειτα τον πέταξε το γάντι... Το σκάνδαλο έστάσε ροβερό. Οι αυλικοί και άριστοκρατικοί κύκλοι άναστατώθηκαν...

'Η μονομαχία που έγινε την άλλη μέρα, υπήρξε άμιατηρή. 'Ο Σαβίνης που ήταν καλός ξιφομάχος, έφύγη στο μπράτσο του ανταπάλου του και ή μονομαχία έτελειωσε χωρίς να συμπληρωθούν. 'Ο πρίγκιπ Κορσακώφ μάλιστα άρνήθηκε κάθε ιδέα συμφιλίωσης, λέγοντας στους μάγνυράς του :

— 'Εμονομάχησα, κύριοι, για να μη θεωρηθώ δειλός. 'Εξ αυτού όμως δεν έπεται ότι έπαυσα να θεωρώ το Σαβίνη άσχορό ύποκείμενο και κλέφτη!

Τα λόγια αυτά του πρίγκιπτος άποτελούσαν δεύτερη προσβολή κ' ο Σαβίνης έστειλε νέους μάγνυρες. 'Ο Κορσακώφ έμονομάχησε και πάλι και, αυτή τη φορά, έτραυματίσθη στο λαμό, όγ' όμως θανάσιμα. Μετά το τέλος της μονομαχίας αυτής, ο Κορσακώφ έλεγε :

— Μπορώ να μονομαχήσω έκ'αυτό φ'όρες, αλλά πάντοτε θα διατηρώ τη γνώμη μου ότι ο Σαβίνης έλεγε καθάματα!

'Ο Σαβίνης έστειλε τότε και για τρίτη φορά μάγνυρες στον Κορσακώφ, αλλά στο μεταξύ ξέσπασε εις βάρος του άλλο τρο-

## ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΩΝ



Βίος και πολιτεία Σπυρίδωνος Σαβίνη του Κερκυραίου. Γλεντζές και μονομάχος. Μιά μονομαχία του με τον πρίγκιπα Κορσακώφ. Χαρτοκλέφτης και άπατεών. Πώς έξηπάτησε τον συμπατριώτη του Ζωσιμά. 'Η σμαραγδοστόλιστη ζώνη που έγινε άφερμή πρωτακτούστου σκανδάλου. 'Η πόρπη της ζώνης και ο θυμός της Τσαρίνας. 'Ημέρες δυστυχίας. Σαβίνης και Καποδίστριας. 'Ο θάνατος του τυχοδιώκτη, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ταν ένας από τους όνομαστους συλλέκτες της εποχής του. 'Ίδιος καταγινόντας στη συλλογή άρχων νομισμάτων και πολιτικών λίθων και ή φήμη των συλλογών του είχε από καιρό φτάσει στην Πετρούπολη... 'Από τη Μόσχα ο Ζωσιμάς είχε φέρει στην Πετρούπολη με όραματότη άδαμαιοστόλιστη ζώνη, της όποιας ή αξία ξεπερνούσε το μισό έκ'ατομύριο ρούβλια. 'Η πόρπη της ζώνης αυτής ήσαν σλισμένη με χοντρά σμαράγδια, που τότε ήσαν σπανιότατα.

'Ο Ζωσιμάς κατοικούσε στην όδ' Μιλόνανια, σε μικρή άπόσταση από τα χειμερινά άνάκτορα. ('Οδός Μιλόνανια σημαίνει όδός έκ'ατομυριούχων και λεγόταν έτσι γιατί υπήρχαν σ' αυτή τα μέγιστα των πλουσιότερων πολιτών της Ρωσικής πρωτεύουσας).

'Ενα πρωί ο 'Ελλην συλλέκτης δέχτηκε την έπισκεψη του συμπατριώτου του κλειδούχου των άνακτόρων. 'Ο Σαβίνης έλεγε στο Ζωσιμά ότι πήγε έξ' όνόματος της αυτοκρατορίας, ή όποια έβρισκε να μπει για την έξ'ασία ζώνη και έπαυθ'όσε να την δ'η. 'Ο Ζωσιμάς — ο οποίος δεν είχε καμιά έπαφή με την αυλή — έκοιλακ'εθη από την αυτή και έσπευσε να παραδώσει τη ζώνη, χωρίς να ζητήσει άποδείξη παραλαβής απ' τον ισχυρό συμπατριώτη του Σαβίνη.

Πέρασαν μέρες, βδομάδες, δόλοίχρησι μήνες και ή ζώνη δεν έστρέφ'ετο. 'Ο Ζωσιμάς δεν άνησυχούσε καθόλου, φανταζόμενος ότι ή στρατιωτικές έπιθεωρήσεις, ή τελετές και ή λοιπές άναγκαζές άποκαταστάσεις δεν έδιναν καρό στην αυτοκρατορία να περιεργαστή τη ζώνη...

Τέλος, μία μέρα, ο Σαβίνης ξαναπήγε στον Ζωσιμά και πού έλεγε, ότι ή αυτοκράτειρα, όγ' μόνον είδε την πολύτιμη ζώνη, αλλά και τόσο μαγεύτηκε απ' αυτή, όσπε την έφ'όρεσε σ' ένα χορό σ' άνάκτορα του Τσαρικού Σέλο.

Στην πληροφορία αυτή ο Ζωσιμάς άπάντησε, ότι άπό τότε άρρεσε το κόσμημα στην αυτοκράτειρα, προσφέρεται να της το δωρήσει και παρακαλεί να πού κάμει την τιμήν να το δ'εχ'η.

'Ο Σαβίνης βυθίστηκε σε σέψη και τέλος έλεγε, ότι το πράγμα δεν ήταν εύκολο, γιατί ή αυτοκράτειρα είχε την άρχη να μη δέχεται δώρα, παρά μόνον από μέλη της αυτοκρατορικής οικογενείας. 'Ωστόσο, δ'ότι έπαισε με σκολαβήση ο ίδιος και να πείσει την αυτοκράτειρα να δ'εχ'η κατ' εξαίρεση το δώρο του 'Ελληνας έμπόρου, επού ήσαν τόσο άποκατεμένος στο Στέμμα.

\*\*\*

'Ο Ζωσιμάς ήταν εύφρεστός άνθρωπος. 'Αλλ' ή φιλοδοξία του τόσον έκοιλακ'εθη, όστε έπιστεψε στα λόγια του Σαβίνη και ή ηνική του ευφρόνηση προκαταβολικώς για την τιμή που θα του γινόταν...

Στο μεταξύ, σ' άριστοκρατικό σαλόνια της Πετρούπολης διεδόθη ότι ο Σαβίνης έχασε στη Λέσχη μεγάλη ποσά κ' ότι έμεινε οφειλέτης των ποσών αυτών εκ'αλύ τιμής. 'Εμφυριζέτο άκόμα ότι για να πληρώσει τα χαρτακα-

μερό σκάνδαλο που συνεζόσε άκόμα στη Ρωσία και είχε κάποτε όμοιάτα με το σκάνδαλο του περιφημου περιδέραιου της Μαρίας 'Αυτοκενέας.

Κατά την εποχή εκείνη ή βραδύτητα περαστικών απ' την Πετρούπολη, ο ένας από τους άδελφούς Ζωσιμάδες, που ήσαν από τους πλουσιότερους ήμαρτους της Μόσχας. 'Ο Ζωσιμάς αυτός — όπως είπαμε — ήσαν από τους πλουσιότερους ήμαρτους της Μόσχας. 'Ο Ζωσιμάς αυτός — όπως είπαμε — ήσαν από τους πλουσιότερους ήμαρτους της Μόσχας.

Κατά την εποχή εκείνη, όλοι οι ευγενείς της Ρωσίας ήσαν υποχρεωμένοι να υπηρετούν ένα διάστημα στο στρατό. Γι' αυτό και ο ήρωας μας, ο όποιος κατείχε αυλικό αξίωμα, υπηρετούσε στην Αυτοκρατορική φρουρά...

'Ο Σπυρίδων Σαβίνης ήταν ώριος άνδρας, με έκτακτο παρσένια και άρρενοπι μορφή. Είχε όμως και πολλά ελαττώματα. Πρό πάντων ήταν μισάνθρωπος χαρτοπαίκτης. Κάθε βράδυ έπαιζε μεγάλα ποσά κ' έτσι δεν άργησε να χάσει την περιουσία του και να μπει σε χρέη, τα όποια πολλές φορές επλήρωνε ή ίδια ή αυτοκράτειρα. 'Ωστόσο ο ώριος κλειδούχος δεν έδωσε μυαλό και το πάθος του τον έσπρωξε σε διάφορες κατασχώσεις και κλεψιές.

Στη 'Αλέσχ των 'Εγγενών στην Πετρούπολη — όπου κάθε νύχτα γινόταν γερό παιχνίδι — γεννήθηκαν έξαφνα ύποψιες ότι ο Κερκυραίος δεν έπαιζε τίμια. Μερικοί μάλιστα εξέφρασαν καθαρά την ύποψία τους αυτή, κανείς όμως δεν μπορούσε ν' αποδείξει την αλήθεια της κατηγορίας και ο πρώτος που εξέφρασε έτσι κατά του Σαβίνης, βόηκε τον μετέλ' του. 'Ήσαν αυτός ο πρίγκιπ Κορσακώφ και ο Σαβίνης τον έφρασε κ' έπειτα τον πέταξε το γάντι... Το σκάνδαλο έστάσε ροβερό. Οι αυλικοί και άριστοκρατικοί κύκλοι άναστατώθηκαν...

'Η μονομαχία που έγινε την άλλη μέρα, υπήρξε άμιατηρή. 'Ο Σαβίνης που ήταν καλός ξιφομάχος, έφύγη στο μπράτσο του ανταπάλου του και ή μονομαχία έτελειωσε χωρίς να συμπληρωθούν. 'Ο πρίγκιπ Κορσακώφ μάλιστα άρνήθηκε κάθε ιδέα συμφιλίωσης, λέγοντας στους μάγνυράς του :

— 'Εμονομάχησα, κύριοι, για να μη θεωρηθώ δειλός. 'Εξ αυτού όμως δεν έπεται ότι έπαυσα να θεωρώ το Σαβίνη άσχορό ύποκείμενο και κλέφτη!

Τα λόγια αυτά του πρίγκιπτος άποτελούσαν δεύτερη προσβολή κ' ο Σαβίνης έστειλε νέους μάγνυρες. 'Ο Κορσακώφ έμονομάχησε και πάλι και, αυτή τη φορά, έτραυματίσθη στο λαμό, όγ' όμως θανάσιμα. Μετά το τέλος της μονομαχίας αυτής, ο Κορσακώφ έλεγε :

— Μπορώ να μονομαχήσω έκ'αυτό φ'όρες, αλλά πάντοτε θα διατηρώ τη γνώμη μου ότι ο Σαβίνης έλεγε καθάματα!

'Ο Σαβίνης έστειλε τότε και για τρίτη φορά μάγνυρες στον Κορσακώφ, αλλά στο μεταξύ ξέσπασε εις βάρος του άλλο τρο-



Μιά Φέτα Ψωμί

κα αυτά χρέη του, άναγκάζ'ετο να πουλήσει όλα τα πολύτιμα αντικείμενά του.

'Η διαδομένη έλεγαν τέλος, ότι ο Σαβίνης είχε θαμνάσια πολύτιμα αντικείμενα και μάλιστα σμαράγδια. 'Ο Ζωσιμάς τα έμαθε όλα αυτά. Έχοντας δ'ε την έπιθυμία ν' αγοράσει μερικά πολύτιμα αντικείμενα, πήγε κ' αυτός να ιδ'η τα κοσμήματα του Σαβίνη.

Φανταστήτε όμως την έκπληξη του όταν μαζί με τ' άλλα αντικείμενα είδε και την πόρπη της ζώνης που την ένόμισε στα χέρια της Τσαρίνας!

Με άσυγκράτητη όργη, ο Ζωσιμάς έγνωστοποίησε τότε στο μεσίτη, που πουλούσε για λογαριασμό του Σαβίνη τα κοσμήματα, ότι ή σμαραγδοστόλιστη εκείνη πόρπη ήταν δική του και του δηγγήθηκε με καλό τέραςμα ο κλειδούχος της αυτοκρατορίας του πήρε τη ζώνη.

Το σκάνδαλο έστάσε πάλι με πάταγο κ' έφτασε και σ' αυτά του θανάσιμου ανταπάλου του Σαβίνη, του πρίγκιπτος Κορσακώφ. Τρίτοντας τα χέρια του από χαρά, ο πρίγκιπ έφ'όρεσε να το άνακοινώσει στην αυτοκράτειρα... Τότε ο Ζωσιμάς μετενόησε για την όργη του και θέλησε να σώσει το συμπατριώτη του, 'Αλλ' ήσαν πάλι άργά. 'Η αυτοκράτειρα ήσαν άμειλητη. Έδωξε το Σαβίνη από τ' 'Ανάκτορα, άγ'όσε την περιφημη ζώνη και την έπέστρεψε στο νόμιμο κύριο της.

Μά ο θυμός του σκανδάλου μεγάλωσε. 'Όλη ή Πετρούπολης μιλούσε γ' αυτό, κ' οι στρατιωτικοί κύκλοι ήσαν άγανακτισμένοι. 'Ο Σπυρίδων Σαβίνης διεγράφη από τα στελέχη της Αυτοκρατορικής φρουράς και άναγκάστηκε να φύγ'η, από τη Ρωσία πρωτεύουσα. Στην άρχη έπ'ηγε στο Βερολίνο, έπειτα περιλάνηθηκε σε άλλες χώρες, φτωχός και άθλιος. Στις ήμέρες της μεγάλης έκείνης δυστυχίας του τον έλάνηθη ο 'Ιωάννης Καποδίστριας και πού έστειλε τότε — τότε κανένα βοήθημα.

Μετά την άπελευθέρωσή της 'Ελλάδος, ο Σπυρίδων Σαβίνης κατέβηκε σ' αυτή κ' έγκαταστάθηκε στη Σύρο, όπου πέρασε την υπόλοιπη ζωή του σε άφάνεια.

Απ'ή υπήρξε ή ζωή του Κερκυραίου Σπυρίδωνος Σαβίνη, που ήσαν ένας από τους όμορφότερους, τους γενναϊότερους και πιο άπατελούς άνδρες της εποχής του...

## ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΩΝ

### ΠΩΣ ΕΡΙΑΖΟΝΤΟΥΣΑΝ ΟΙ ΜΕΤΑΛΟΙ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΙ

'Ο περίφημος μουσικοσυνθέτης Βέρδι έργαζόταν με μεγάλη ευκολία, όπως έλ'ωσανε και ο Μότσαρτ. Πολλές φορές συνθέτε μέσα στα σαλόνια, άνάμεσα στις συνωμιές και στις φωνές των παριστανέων, χωρίς να νοιάζεται καθόλου γ' αυτά.

'Ο Γκουνό έγραφε μόνον όταν βριζόταν σ' ένα εδός έσκαπ'ε, από την όποια κανένας δεν τολμούσε να τον άποσπεί. Σε παρόμοιες στιγμές ήσαν υπερβολικά ευερέθιστος και δεν ήθελε να τον ένοχλήσει κανένας. Μία μέρα έδωξε με βρισιές τη γραμμά του, ή όποια είχε μπει στο σπουδαστήριό του για να ζητήσει τη διατυλίξη της.

'Ο Βάγκνερ άγαπούσε να συνθέτη μέσα σ' ένα δομητό στολισμένο με μεταξωτά και βελούδινα ύφασματα, τα όποια έλεγε ότι τον ένεπνευαν πολύ.

'Ο παλιός και λησμονημένος πάλι συνθέτης Λεβόν συνθέτε όποιον ήρθε κ' αν βρισκόταν, στο μπαθρο, στα άμπάλλια, στους σιδερολόχους, στο όρομο, ακόμα και στο προβάλμα του... όδοντοιατρώ του!

'Ο Λοκφέι είχε μεγάλη ευχέρεια στη σύνθεση και γ' αυτό οι άνταπάλου του τον παρεβόλιν με... κοινά που έδ'ωγε άδιόκοια νερό.

'Ο Μάγνερπερ διώθ'ετο διαρκώς τα χειρόγραφα του και βασάνιζε κυριολεκτικά τους συγγραφείς των λιμερέτων του έργων του.

'Ο Μπελλίνα, τέλος, δεν συνθέτε παρ' μόνον όταν ήσαν κυριευμένος από σφοδρό έρωτα!

## Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

### ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

'Ο μοιρός με τη μοίρα του γεμίζει την κοιλιά του.  
— Με μικρό δόλωμα, πάνευσ μεγάλο ψάρι.  
— Με τούς δακούς σου φας και πιά, μην κάνεις νταραβέρι.  
— Αν θέλει ο Θεός, βοηθούν οι άγιοι.  
— Έγώ σ' έχασα, φούρνε μου, κ' έγώ θα σ'ε χαλάσω.  
— Έμεινε ο φτωχός και έξ'ασε τα χρέη του.  
— Άέρε δσα θέλεις κ' άκουγε δσα δεν θέλεις.  
— Άργός έργατης άλλαζει δρεπάνι.

## ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

### Η ΓΕΝΕΙΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Τα γένεια, σύμβολο σοφίας κ' αξιοπρέπειας. 'Η γενειάδες των άρχαίων θεών. Τα γένεια και ή Παλαιά Διαθήκη. Μία άπαγόρευσις του Μωϋσή. Τα γένεια των 'Αράβων. Τό ζύρισμα των Ρωμαίων. Τί έκανε ο αυτοκράτωρ 'Αδριανός, κτλ.

'Ολοι έν γένει οι άρχαίοι λαοί θεωρούσαν τη γενειάδα ως σύμβολο άνωτέρας φρονήσεως και αξιοπρέπειας. Γι' αυτό, όλοι σχεδόν οι θεοί των 'Ινδών, των 'Ασσυρίων, των Αιγυπτίων, των Περγών και των 'Ελλήνων παριστάνονται σ' αγάλματά τους με μακρούς μεγαλοπρεπείς γενειάδες.

'Αργότερα, μόνον οι 'Ασσύριοι άρχισαν να κόβουν τα γένειά τους, από φιλοφροσύνη πρ'ς τη βασίλισσά τους Σεμιράμιδα, ή όποια, ως γυναίκα, δεν είχε φυσικά... γενειάδα!

'Από την εποχή αυτή μάλιστα και οι θεοί τους εικονίζονται όγ' γενοφόροι, όπως πρώτα, αλλά... σπανοί και φαλακροί.

'Η Παλαιά Διαθήκη άναφέρει σε πολλά μέρη, ότι ήσαν άπαγορευμένοι στους 'Ισραηλίτες να κόβουν τα γένειά τους... 'Ο Μωϋσής μάλιστα έδ'όσπεσε κατ'επ'η διάταξη : «Μ ή α ό π τ ε τ ά ά κ ρ α τ ο υ γ ε ν ε ι ο υ σ ο υ ».

'Η γενειάδα στους 'Εβραίους έθεωρετο διακριτικό γνώρισμα των ήγειμόνων, των μεγιστάνων και έν γένει κάθε έλευθέρου και αξιοπρεπούς ανθρώπου. Γι' αυτό, στους δούλους άπαγορευόταν να τρέφουν γενειάδα, όπως και οι κύριοί τους.

'Η μεγαλειότητα προσβολή για έναν 'Ισραηλίτη ήσαν να του κόβουν τα γένεια. Μονάχα δ'ε σε καρό πένθους ή όταν του συνέβαινε κανένα μεγάλο δυστύχημα, μπορούσε ένας 'Εβραίος να κόμ'η τα γένειά του ή να τα άφηση άπερπατήσει.

Στους 'Αράβες πάλι, ή γενειάδα θεωρείται μέχρι σήμερα ιερή και γ' αυτό πολλές φορές, όταν θέλουν να βεβαιώσουν τα λόγια τους, όρκίζονται σ' αυτή.

Θεοφρόνι μεγιστή προσβολή την άποκοπή της γενειάδος διά της βίας και προτιμούν να θανατωθούν, παρά να υποστούν μία τέτοια ντροπή.

Μεγάλη σημασία επίσης απέδιδαν στη γενειάδα και οι άρχαίοι 'Ελληνες, οι όποιοι τα όφθαλμα και άφ'ηλα γένεια τα έθεωρούσαν δώρο των θεών πρ'ς τους ανθρώπους.

Οι Σπαρτιάτες μάλιστα συνήθιζαν να κόβουν για τιμωρία τη γενειάδα των δειλών πολεμιστών. 'Αργότερα όμως, όταν ή 'Ελλάς υπέστη τον Μ. 'Αλέξανδρο, έπεκράτησε και μεταξύ των 'Ελλήνων η συνήθεια να ξυρίζουν τη γενειάδα τους.

Μόνον οι σοματίαι και οι κοινά φιλόσοφοι έσκαλοινθ'όσαν να κομωνοφορούν, οι πρώτοι από έπίδειξη και οι δεύτεροι από περιφρόνηση πρ'ς την καθαρότητα και την κομψότητα.

Οι Ρωμαίοι μέχρι του 30 π. Χ. έφεραν και αυτοί γενειάδες, αλλά κατόπιν άρχισαν να την κόβουν.

Οι άνθρωποι έν ταύτιζε των κατωτέρων τάξεων τη διειρήση, ίσως γ'α ν' άποφειγούν τα... έξοδα του ξυρίσματος.

Το ίδιο έβρισαν και μερικοί νεοί, οι όποιοι δεν έκοβαν μεν τα γένειά τους, αλλά τους έδιναν κομμάτι και περίεργα σχήματα.

'Από την άνωτέρα τάξη της Ρώμης δεν άφιναν τα γένειά τους, παρ'α μόνον όσοι βαστούσαν πένθος.

'Αργότερα, κανένας Ρωμαίος δεν είχε το δικαίωμα να φέρη γενειάδα μετά το είκοστό τέταρτο έτος της ήλικας του.

'Η ήμερα μάλιστα, κατά την όποιαν νόθ'όταν για πρώτη φορά με ξυράφι ή γενειάδα, ήται ήμερα έορτής.

Κατά την ήμερα που ο αυτοκράτωρ Αύγουστος έκοψε για πρώτη φορά τα γένειά του, παρέδωσε πολ'τιμώτατο σμύρισμα για ό όχρον έδωσε τον πάγωνά του μέσα σ' ένα χρυσό κουτί και το άπέφραξε στο διά των Καπιτωλίων. 'Ο 'Αδριανός όμως, ο γνωστός φιλέλληνας αυτοκράτωρ, επειδή είχε στο πρόσωπό του και μικρούς όγκους που άσχημίζαν το κάτω σάγονά του, άφινε τα γένειά του άκομ'η.

Στους άρχαίους Γερμανούς, κατά τον Ιστορικό Τάκτο, δεν έπ'ερεπόταν σε κανένα ν' άφήση άκόμα τα γένειά του πρ'ιν άποκόμ'η τουλάχιστον έναν έχθρό του. Οι Γότθοι και οι Λογυβάρδοι έτρεφαν μακρά γενειάδα και οι Φράγκοι την έθεωρούσαν ως σύμβολο έλευθέριας.

Οι Μεροβίγγιοι την έκομωούσαν με χρυσές κλωστές, όπως έκαναν και οι βασιλείς των Περγών.

Μόνον οι ήπειρέται και οι δούλοι έπ'ερεπόταν να ξυρίζουν τα γένειά τους για να άποφωώνονται με τις γυναίκες.









ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗ-  
ΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Η Ζωή  
θεοφίλ, μία πεντάμορφη  
Ρωμιοπούλα της σκληρώ-  
μένης Πόλης, έχει αρραβωνιαστεί με το Βασίλη 'Α-  
γιοδασίτη. Ο άρραβωνιαστικός της, επειδή θέ-  
λησε να γιορτάσει τους γάμους του στο δυνατό  
πιά λαμπρά, φεύγει για την Κρήτη για να φέρη  
έκλεκτά γλυκά κρασιά. Μία μέρα, ενώ η Ζωή πη-  
γαίνει στο λουτρό, ένας πλούσιος και δυνατός Τοδρ-  
κος άρχοντας, ο δοντογράφος Μουχτάρ άγιάς, τη βλέ-  
πει στο δρόμο του και θαυμάσιμος απ' την ομορ-  
φιά της, πλησιάζει τη νέα κι αρχίζει να της μιλάει τρυφερά  
και παθητικά. Σαν έφτασαν στα λουτρά, ο Μουχτάρ αποχαι-  
ρέθηκε τη Ζωή, την οποία άρχισαν να βασανίζουν κακά προ-  
αίσθημα. Την άλλη μέρα πράγματι πρωί-πρωί, ο Τοδρκος άρχοντας πηγαί-  
νει στο σπίτι του θεοφίλ και του ζητάει την κόρη του σε γάμο. Ο γάμος  
δυσω του άπανταί πως εινε αρραβωνιασμένη. Τότε ο άγιάς τον άπειλεί με  
τις μεγαλύτερες εκδικήσεις κ' έτσι στο τέλος η Ζωή, θέλοντας και μή, δέ-  
χεται να γίνει σύζυγός του... Λίγον καιρό μετά το γάμο τους ξαναγύρισε στην  
Πόλη ο Βασίλης, ο οποίος κόντευε να τρελλαθή μεθαίνοντας τη δυστυχία του.  
Κατασφάκει όμως να δώσει στη Ζωή ένα ραντεβού και οι δύο έρασταί ξανα-  
σμίγουν πάλι...

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Η συγκίνησι της Ζωής ήταν ατελείωτη, καθώς ξαναείδε έπαιτ' από τόσον καιρό και τόσες τρυφερές περιπέτειες τον αγαπημένο της...

Όλη η παλιά αγάπη της γι' αυτόν ξαναζωντανέ-  
ψε κι έκανε την καρδιά της να φουρνίσει απ' το έρω-  
τικό πάθος... Σέχασε για μία στιγμή πώς ήταν γυ-  
ναίκα του 'Αχμέτ άγά και, πέφτοντας στην άγκαλιά  
του Βασίλη, ένιωσε πως πέφτει στην άγκαλιά του  
πραγματικού της συζύγου.

Μά κι' αυτός μέσ' στα φίλια της και μέσ' στο  
χάδια της τ' έσχασε όλα, πλημμυρισμένος, μεθυσμέ-  
νος από ερωτικό εντύχια.

Μά σε λίγο άρχισε να νυχτώνη και πέρα στην  
'Ασιατική άκτ' του Βοσπόρου άρχισαν να σβύνουν η  
τελευταίες ανταύγειες της δύσεως... Τότε οι δύο έ-  
ρασταί που είχαν λησμονήσει τα πάντα για μερικές  
στιγμές, θυμήθηκαν τη σκληρή πραγματικότητα. "Ε-  
πρεπε να χωριστούν..."

Η Ζωή ήταν γυναίκα ενός άλλου κι' αλλοίμονο  
στο φτωχό το Βασίλη και σ' αυτή, αν ο σύζυγός της  
ανεκάλυπτε την προδοσία της...

Κιττάχτηκαν για μία στιγμή μέσ' στα μάτια που  
είχαν πλημμυρίσει έξωρα από δάκρυα. "Έγερναν κα-  
τόπι ανώμα μια φορά ο ένας στην άγκαλιά του άλ-  
λου και αντίδρασαν εν' άτελειστο θερμό φίλημα..."

Δεν θ' άποφάσισαν μάλιστα να χωρισούν ποτέ, αν  
εκείνη τη στιγμή δεν άκουγόταν θορύβος βημάτων  
μακριά στην άλλη άκρη της δειτροστοχίας.

Ανήσυχη η Ζωή, έσπρωξε τον άγασημένο της  
απ' την άγκαλιά της, λέγοντάς του να φύγη γρήγορα  
και να ξαναπάη την άλλη μέρα στο ίδιο μέρος, όπου  
θα τον περιμένει...

Ο Βασίλης άπομακρύνθηκε κι' η Ζωή πήρε την  
αντίθετη διεύθυνση, τραβώντας για το παλάτι.

Σ' όλο το δρόμο που πήγανε, φιθύριζε το όνομα  
του αγαπημένου της που άντηχούσε σαν μουσική στ'  
αυτιά της.

Ήταν τόσο εύτυχισμένη, τόσο χαλασμένη, ώστε  
γυρίζοντας στα διαμερίσματά της, άρχισε ν' άγκαλιάζη και να φιλήη  
τις πιο αγαπημένες της σκιάδες, η όποιες ξαγνιάστηκαν πολύ με την  
ξαγνική αυτή διαγυμνότητά της.

Η χαρά της έλαμπε στο πρόσωπό της, στα μάτια της, στα χείλη  
της, στην όμιλία της...

Ο 'Αχμέτ άγιάς, το βράδυ, την ώρα που έφαγε, όπως πάντα, μα-  
ζύ, το άντελήφθη αυτό και της ελεε :

— 'Αγαπημένη μου, άπόμε εισα εκάτο φορές πιο όμορφη από τις  
άλλες φορές... Φάνισα σαν μεταμορφωμένη... Γιατί λοιπόν εισαι τό-  
σο χαρούμενη;

Για μία στιγμή, η Ζωή τ' άχασε και δεν ήξερε τί να του άπαν-  
τηση. Μά κατόρθωσε να συνέλθη άμέσως και του ελεε :

— Ω, φίλε μου, δεν συμβαίνει τίποτε το έξωφρετικό. 'Απλούστατα,  
έκανα έναν ωραίο περίπατο το απόγευμα στους κήπους του παλατιού  
μας και ο καθωός άέρας που άνάπνευσα μου άλλαξε τη διάθεση...

— Τότε να κάνης συχνά τέτοιους περίπατους, της ελεε ο άγιάς και,  
πλησιάζοντάς την, της έπασσε το χέρι.

Στην έπαφή του χεριού του, η Ζωή έννοιωσε μια κρύα ανατριχίλα  
να της περνάει το κορμί και, όταν σε λίγο ο άγιάς έσκυψε και τη φι-  
λησε, πάγωσε διόλκρη από φόβη.

## ΜΙ' ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ

### ΑΠ' ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Τα χάδια του και τ'α φίλιά του την έκαναν τώρα να έσπασε  
και τ' άγκαλιάσματά του της φανόντουσαν σαν άγκαλιάσματα φίλου.  
Θα ήθελε να τον σπρώξει βάνοντας από κοντά της, θα ήθελε να  
τον χτυπήσει, μά, αλλοίμονο! "Ήξερε τί την έπεριμενε στην παραμονή  
εκδικήσεως άναπαθείας που θα του έδειχνε..."

Όστόσο δεν μπορούσε ν' άνεχθή, εκείνο το βράδυ τοίχων  
μεθυσμένη καθώς ήταν απ' τα φίλιά του έρωτος του Βασίλη, τις  
γερεές τρυφερότητες του γέροντος συζύγου της...

Γι' αυτό άναγκάστηκε να καταφύγη στην πονηρία. Και σε  
στιγμή που ο 'Αχμέτ άγιάς έφαινε για να την άγκαλιάση, εκείνη έσπρω-  
ξε κρυφά με το χέρι της μία μουστίλια γεμάτη κρασί που βρισκόταν  
έναντι στο τραπέζι...

Η μουστίλια έπεσε άμέσως επάνω τους και τους έκανε έλκεναι.  
'Η Ζωή πετάχτηκε άμέσως απ' τη θέση της και φώναζε, θυμω-  
μένη :

— Ω! μ' έκανες έλεονή!... Πάω ν' αλλάξω...

— Μά κι' εγώ τα ίδια έπαθα, της άπάντησε γελώντας ο άγιάς.

Την άλλη μέρα πάλι, ο Βασίλης την έπεριμενε στο μέρος του  
τεβού. Πέρασαν πάλι γοητευτικές στιγμές μεθης και ερώτας. Μί-  
ταν έχωρισαν, έδωσαν υπόσχεσι ο ένας στον άλλο για να σπονθή  
πάλι την άλλη μέρα.

Η μυστική αυτή συναντήσεσι βάσταξαν περίπου έξη μήνες, με  
οίς κανείς ν' άντιληφθή άπολύτως τίποτε...

Η τύχη όμως, η οποία ποτέ δεν εινε σκληρή  
μνησκάδεσε την ευδαιμονία τους. Και η μεγάλη  
τους ετυχία μετεβλήθη έξωρα σε μία άτυχισ-  
μυτυχία τους...

Ο Βασίλης ήταν γνωστός σ' όλη την Πόλη  
'Η όμορφοτά του, το κορμί και όραμα του ντίπου  
οί τρέποι του, τον έκαναν να ξεχωρίζει άναντα  
σ' όλους τους άλλους νέους.

Τόσο οι Χριστιανοί, όσο κι' οι Τούρκοι, τον έ-  
γαπούσαν και τον εκτιμούσαν και κανένας απ'  
δεν έλεγε ποτέ κακό λόγο γι' αυτόν.

Μά καθώς ήταν γνωστός σ' όλους, ήταν  
σκό να προσέχη ο κόσμος τα φροιάματά του και  
τις κινήσεις του. Πολλοί τον είχαν ιδεί τον  
λενταίο καιρό να τριγυρνάει κατά το βράδυ, έ-  
κ' απ' το περιβόλι του 'Αχμέτ άγά και το πρηνέ  
τους είχε κάνει εντύπωσι.

Τι γόρευε ο Βασίλης εκεί, αυτός που δεν έ-  
μακρυνόταν άλλοτε από το Γαλατά, όπου άλλος  
ζούσαν κι' εμεινόντο όλοι οι Ρωμιοί;

Μερικοί μάλιστα φίλοι του του είχαν μιλή-  
σει, μα ο Βασίλης δεν έδωσε καμιά απαν-  
τή στις κωβέντες τους κι' έξακολουθούσε να  
γαυήη στα καθημερινά σχεδόν ραντεβού του με τη  
Ζωή, χωρίς να λαβαίνει καμιά προφίλαξη.

Μά δεν έπέρσασε πολλές καιρός κι' ένα άνοι-  
μα, καθώς ο Βασίλης πήγανε, όπως πάντα, η  
συναντήση την αγαπημένη του, κάπως έπαυσε  
υπηρετής του άγά, ο όποιος έτιγχε να περνάη την  
ώρα εκείνη από εκεί, τον εινε άκριβός τη στιγμή  
που σκαρφάλανε τη μάντρα του περιβόλου και  
δούσε μέσα.

Ο ύπνρετής, ο όποιος ήξερε το Βασίλη, στην  
άρχη τ' άχασε...

Τι γόρευε μέσα στο περιβόλι του κυρίου του; "Επειτα όμως φη-  
θηκε πως ο χριστιανός αυτός ήταν άρραβωνιασμένος άλλοτε με τη  
Ζωή, με τη γυναίκα που άφέντη του και άμέσως τ'α κατάλαβε όλοι...

Τότε, χωρίς να χώνη καθόλου καιρό, έτρεξε κατ' είδηση προς το  
παλάτι του Σουλτάνου, όπου βρισκόταν την ώρα εκείνη ο 'Αχμέτ άγιάς.

Ο 'Αχμέτ άγιάς, μόλις εινε τον ύπνρετή του να πρηνέ λαμπα-  
μένους στο παλάτι, κατάλαβε ότι συνέβαινε κάτι το έκτακτο.

Στην άρχη φοβήθηκε μήπως η Ζωή ήταν άρραβωνι-  
σμένη. Μά όταν ο ύπνρετής του φανέρωσε τί είχε συμβεί, τον έκρίνωσε  
μια άσυγκράτητη λύσσα... Θα ήθελε να τρέξη άμέσως στο σπίτι του  
και να ταμωρήση με τα ίδια του τα χέρια τους προδότες, γιατί κα-  
ταλαβε πως ο Βασίλης δεν μπορούσε να εισχωρήση χωρίς την άδεια  
της Ζωής μέσα στα περιβόλια του.

Όστόσο συγκρατήθηκε και έδωξε τον ύπνρετή του, λέγοντάς του  
μόνο σου...

(Ακολουθεί)



Ζωή

## ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

### ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΟΛΙΣ άκουσε ο βασιλεύς να του άναγγέλλουν  
τον Φαργάσιο Μονμορανού, εινε μ' άπορία:

— Ο Μονμορανού! "Ίσως να πληροφορήθη-  
κε τη συνομιλήσει της ειρήνης κ' έρχεται να  
μου ζητήσει ν' άποσπώη στα χτήματά του..."

Και γυρίζοντας προς τον αρχιθαλαμηπόλο  
πρόσθεσε :

— Άς έρθει λοιπόν.

Σε λίγο άνοιχτηκε η κεντρική πόρτα και μπήκαν  
πρώτοι δυο-δυο οι τέσσερις άκόλουθοι του δονκός Μον-  
μορανού. Πίσω απ' αυτούς μπήκε ο Φαργάσιος άκο-  
λουθούμενος από τον ίππότη ντε Παρνταγιάν.

Ο Φαργάσιος ντε Μονμορανού προσχώρησε κοντά  
στο βασιλέα, άποκάλινθη και έκαμε μια έδαφιαία  
ήπυλινσι, περιμένοντας να του άποτεινή το λόγο ο μο-  
ναρχης.

— Καλώς όριστε, έξοχότατε, του ελεε ο βασιλεύς.  
"Επειτα από τόσα χρόνια που λείπετε από τη βασιλική  
αυλή της Γαλλίας, θα υπέθετε κανείς πως είχατε πε-  
θανει. Εδνυχώς σας βλέπω σόω και γερό και σας εκ-  
φράζω τα συγχαρητήριά μου γι' αυτό. Πάλι, λοιπόν,  
καλώς όριστε!..."

Ο βασιλεύς, έκτος από το Γαζή, συνεχάρησαν επίσης το δούκα  
να την έπιστροφή του.

— Μεγαλειότατε, εινε ο Μονμορανού, ήρθα για να παρακαλέσω τη  
Μεγαλειότητά σας να εταροστηθή να μ' άκούση μία στιγμή...

— Εμπρός, μίληστε! άποκρίθηκε ο βασιλεύς.

— Μεγαλειότατε, επιθυλώ να μου παράσχετε την ύψηλη τιμή να  
πς μίλησω ιδιαιτέρως...

— Θέλετε να μου μιλήσετε έντελώς ιδιαιτέ-  
ρες;

— Αν εταροστηθή η Μεγαλειότης σας...

— Καλά λοιπόν. "Εστο.

Μάς ο βασιλεύς έπρόφερε αυτά τα λόγια,  
και οι αλληκοι ύποκλήθηκαν και άποσπώθηκαν  
α' έπαρμένον οίτε αυτού του δονκός ντ'  
άλλοι, άδελφού του Καρόλου Θ'.

— Πάει μένει αυτός ο νέος; ρώτησε ο βα-  
σιλεύς τον Μονμορανού, δείχνοντάς του τον  
Παρναγιάν.

— Στο μεταξύ αυτό ο Παρνταγιάν κίτταζε  
την πιο ανήσυχα.

Εινε λαγομαχίσει άλλοτε για καλά κι' είχε  
άφη δια βασιλικούς άκολουθούς, οι όποιοι  
τοτε τον άνεγνώριζαν και καθώς έβγαιναν  
έπαι κοντά στον δούκα ντ' 'Αγζού, ο όποιος  
βρισκόμενος επίσης κρυφούκταζε στον ίππότη.

— Τώρα την έχω άρχημα! κηθίρισε ο  
Παρναγιάν. Ο άδελφός του βασιλέως με  
ταράσσει και δεν θα βρω από δια μέσα ζωντα-  
νός παρα μόνο αν πρόκειται να με στείλουν  
στ' Βασίλειο...

Όταν λοιπόν ο βασιλεύς άπήλυνε την πα-  
ρνησία έφάνη στον Μονμορανού, ο Παρ-  
ναγιάν τράχτηκε περισσότερο.

Επένθε όμως ο Μονμορανού, βγάζοντάς  
τον έκ' από τη δύσκολη θέσι του :

— Μεγαλειότατε, εινε, ο ίππότης ντε Παρνταγιάν εινε αυτόπτης  
μάρτυς των γεγονότων που πρόκειται να εκθέσω στην 'Υμετέρα  
Αγαλότητα και ζητώ και γι' αυτόν τη χάρι που ζήτησα και για  
εμένα...

Ο Καρόλος Θ' κίνησε έπιδοκιμαστικά το κεφάλι του.  
— Και δεν εινε αυτό μονάχα, Μεγαλειότατε, έξακολουθούσε ο δούξ  
ντ' Μονμορανού. "Επειδή βλέπω τη Μεγαλειότητά σας πρόθυμο να  
μ' άκούση, τοίμω να την παρακαλέσω να διατάξη να προσκληθή  
εμπνντως στο Λούβρο κι' ο άδελφός μου 'Ερρίκος.

— Επένθετε λοιπόν να συγκροτήσετε ενόπιόν μου οικογενειακό  
συμβούλιο; ρώτησε ο βασιλεύς.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, οικογενειακό συμβούλιο, άπάντησε ο  
Μονμορανού, που η φωνή του άρχισε να τρέμει. "Αφού ο βασιλεύς της  
Γαλλίας εινε πατέρας όλων των υπηκόων του, εινε δικαίο ένα τέτοιο  
συμβούλιο να γίνει μπροστά του.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, οικογενειακό συμβούλιο, άπάντησε ο  
Μονμορανού, που η φωνή του άρχισε να τρέμει. "Αφού ο βασιλεύς της  
Γαλλίας εινε πατέρας όλων των υπηκόων του, εινε δικαίο ένα τέτοιο  
συμβούλιο να γίνει μπροστά του.

Ο Καρόλος Θ' ήξερε πολύ καλά το μίσο που χώριζε τους δυο ά-  
δελφούς, δεν εγνώριζε όμως και την άφορηή του. "Όστόσο, χτύπησε  
τις φορές το άσπρμένο σφυρί που βαστούσε επάνω σ' ένα μικρό  
παγκάκι ο άμέσως παρουσιόστηκε ο αρχιθαλαμηπόλος του.

— Φώναξε γρήγορα τον Νανσύ, τον λοχαγό της σωματοφυλακής!

Δεν έπέρασαν παρά μόνο λίγα λεπτά και ο Νανσύ βρισκότανε μπρο-  
στά στον κρόνο του.

Παρ' όλη τη συστολή που είχε ο λοχαγός Νανσύ, κάθε φορά που  
προσπαθούσαν στον βασιλέα, αυτή τη φορά δεν μπόρεσε να κρύψη

την έκπληξή του καθώς εινε τον Παρνταγιάν, τον όποιον αυτός ο ίδιος  
είχε συλλάβει και φυλάσσει στη Βαστίλη.

Ο Παρνταγιάν κατάλαβε πως τα πράγματα θλόταν. Γύρισε λοι-  
πόν το βλέμμα του προς τα όπλα, που κρεμόντουσαν στον τοίχο. Κα-  
τόπι όμως, επειδή ο Νανσύ τον κίτταζε πάντοτε ξαγνισμένος, του  
χαμογέλασε φιλικά.

— Ε, τί τρέχει, Νανσύ; ρώτησε τώρα με περιέργεια ο βασιλεύς.  
— Συγγνώμη, Μεγαλειότατε, χίλιες φορές συγγνώμη, άπάντησε ο  
λοχαγός. Μ' έπιασε μια μικρή ζαλάδα...

— Πηγαίνετε, διατάξε ο βασιλεύς, χωρίς άναβολή στο μέγαρο  
Μεση και είδοποιήστε τον κ. 'Ερρίκο Μονμορανού ότι επιθυλώ να του  
μιλήσω...

— Η Μεγαλειότης σας θέλει να πάω μόνος μου ή με συνοδεία;  
— Μόνος σας, διάβωσε, μόνος σας! Δεν πρόκειται να πάσετε κα-  
νένα. "Η μήπως νομίζετε ότι βρίσκεστε στο γραφείο της μητέρας μου  
Αικατερίνης;

Ο λοχαγός ύποκλήθηκε και βγήκε έξω.

— Τώρα, Μεγαλειότατε, εινε ο Φαργάσιος ντε Μονμορανού, ο  
φίλοι να όμολογήσω ότι ήρθα εδώ για να επικαλεσθώ τη βασιλική  
δικαιοσύνη σας και για να κατηγορήσω μπροστά σας τον άδελφό μου  
ως έναν ψεύτη, συκοφάντη και άρπαγα...

Και επειδή άντελήφθη μια κίνησι του βασιλέως, πρόσθεσε με  
πικρία :

— Ω, Μεγαλειότατε, μαντεύω τη σκέψη σας. Θέλετε να μου πητε  
ότι στο Παρίσι ύπάρχουν δικαστάι οι όποιοι εινε άρμόδιοι για να δι-  
κάζουν τέτοιες διαφορές. Ναι, αλλά σεις, εινε ο υπέρτατος των δι-  
καστών. Τα πράγματα που θα σας διηγηθώ εινε τόσο τρυφερά, ώστε  
θέλω να μείνουν άπολύτως μυστικά. Και αντί να τ'α εμπιστευθώ στους  
δικαστάς και να προκαλέσω σκάνδαλο, προτιμώ να κριθώ από σας.

Σταμάτησε λίγο κι' έπειτα συνέχισε :

— Θα σας πω με λίγα λόγια την ύπόθεσι.  
Πρόκειται περί δυο γυναικών, η μάλλον περί  
δυο μαρτύρων. "Η πρώτη εινε μια κόρη η όποια  
ύπηρξε δυστυχισμένη από την εποχή της γεννη-  
σεώς της, γιατί την εγκατέλειψε ο πατέρας της.

"Η άλλη εινε η μητέρα της, μια γυναίκα που ά-  
ξίζει πραγματικό θαυμασμό για την ήρωική στά-  
σι της.

— Έξοχότατε, φώναξε ο βασιλεύς με συ-  
γκίνησι, αφού τό θέλετε, θα γίνω εγώ κριτής της  
διαφοράς σας. Μίληστε λοιπόν χωρίς δισταγμό  
και σας υπόσχομαι άπολύτη δικαιοσύνη και έχε-  
μύθητα εκ μέρους μου.

— Η Μεγαλειότης σας με καθυποχρώνει  
και δεν ξέρω πως να εκφράσω την ευγνωμο-  
σύνη που πλημμυρίζει την καρδιά μου. Αλλά,  
Μεγαλειότατε, λόγω του βάρους των κατηγο-  
ριών που θα άπογγείλω, νομίζω πως εινε σο-  
στο να παρεμβεί και ο άντικος εδώ.

— Έχετε δικήν, στρατάρχα! άποκρίθηκε ο  
Καρόλος Θ'.

Τα λόγια αυτά διαδέχτηκε μακριά σιωπή και  
πρόσεξε τρεπτόντας πάλι, φρα μέγρις όσον ο βασι-  
λεύς έπαύθηκε από τις βαθείες σκέψεις του και  
άσπρησε το Φαργάσιο :

— Έχω την ιδέα ότι μπορείτε να μου πητε  
από τώρα ποιές εινε αυτές η δυο δυστυχισμένες  
γυναίκες.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε. Εινε δυο φτωχές ερωγούριες...

— Δυο ερωγούριες; έπανέλαβε κατόπιντος ο βασιλεύς. Και τι  
δουλειά κάνουν;

— Μεγαλειότατε, η γυναίκες αυτές έκαναν κεντήματα και χαλιά  
κι' απ' αυτά έβγαζαν τα έξοδά τους.

— Ποι χατοικούσαν; ρώτησε πάλι ο βασιλεύς.

— Στην όδον 'Αγίου Διονυσίου.

— Άπέναντι ενός ξενοδοχείου.

— Μάλιστα. Το ξενοδοχείον της «Μάντιδος», Μεγαλειότατε.

— Ω, τις γνωρίζω. Αλλά η γνωρίζω μονάχα τη μά, η όποια εινε  
χωρίς άμφιβολία η καλύτερη κεντήτρα του Παρισιού.

Και ο Καρόλος Θ' χαμογελώντας γλυκά, άναφερε το έπεισόδιο  
του παιτιού της Τουσέ, όπου είχε προσφέρει στη Μαρία του κέντημα  
που είχε κάμει η Μανφοφορεμένη Κυρία, η 'Ανναπέλα δηλαδή.

— Α, ναι, η Μανφοφορεμένη Κυρία! άναστήριξε ο Μονμορανού.  
Την όνόμαζαν έτσι, γιατί είχε χάσει πάλι τη πλούτη της κι' είχε στε-  
ρηθεί τ' όνομά της. Βεβήκαε κάποιος καταραμένος που την καταδί-  
κασε σε παντοτεινή τιμωρία και την άφησε να βασανίζεται. Ο κα-  
ραμένος αυτός εινε ο άδελφός μου, Μεγαλειότατε, κι' ο φταίχτης εί-  
μαι εγώ! Είμαι ένοχος, γιατί πιστεύω κι' εγώ στις συκοφαντίες του  
κι' έπαι δεκαεφτά όλόκληρα χρόνια δεν έφρόντισα να μάθω αν ζούσε ή  
αν είχε πεθάνει η δυστυχισμένη αυτή. "Η Μανφοφορεμένη Κυρία, βα-  
σιλει, ήταν άλλοτε άρχόντισσα... Όνομάζονταν 'Ανναπέλα ντε Πιεν  
και ο τίτλος της ήταν δούκισσα ντε Μονμορανού!...

Ο βασιλεύς, άκούγοντας την άποκάλυψη αυτή, έγινε άμέσως σκυ-  
θρωπός και μάζεψε τα φρόδια του.

(Ακολουθεί)













**ΟΠΩΣ**

Διαφέρει ένας γίγας  
από ένα νάνο  
τόσο διαφέρει και  
η γνησία

**ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ**

από τας απομμήσεις της

ΖΗΤΕΙΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ

ΤΟ ΣΗΜΑ γνησιότητος του προσκυνητού με την υπογραφήν "PRODEL"

**ΜΑΓΝΗΣΙΑ**  
**Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ**

ΚΑΘΑΡΤΙΚΟΝ - ΕΥΛΗΠΤΟΝ - ΕΥΓΕΥΣΤΟΝ - ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΟΝ